

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

SLÆGTEN KRUISE

AF HØJELSE

VED

HOLGER HANSEN

ODENSE

ANDELSBOGTRYKKERIET I ODENSE

1918

Bogen faas til Købs
ved Henvendelse til
P. A. KRUISE,
Flakhaven, Odense.

I Stamtavler over Slægterne Nyholm og Hasselbalch findes ogsaa vor Slægt delvis optaget. Men det har hos mig i mange Aar været et Ønske, at ogsaa Slægten Kruise, der regner den gamle Provst i Højelse som sin Stamfader, maatte faa sin egen Slægtbog. Som ofte Tilfældet, skulde der en Paavirkning ude fra til at faa Sagen bragt i Gang.

I »Østsjællands Avis«s Julenummer for 1912 havde Hr. N. P. Nielsen skrevet en meget sympatisk Artikel om Konsistorialraad Kruise og var senere virksom for at rejse et Minde for den gamle Provst.

Blandt Gæsterne ved min Søn Jørgens Konfirmation den 12. Oktober 1913 var ogsaa Professor Zacharias Nielsen, og den gamle Bibel, der blev skænket Provsten ved hans Jubelfest 1839, var ved denne Lejlighed fremme. Læsningen af den korte Levnedstegning, som Provsten har givet af sig selv, gav Zacharias Nielsen Lyst til at beskæftige sig mere med den gamle Provst. Resultatet var den smukke Bog »Provsten i Højelse«, hvori der tegnes et tiltalende og levende Billede af de gamle Præstefolk, deres nærmeste Slægt og hele Tiden med dens aandelige Rørelser. Et smukkere Minde har ingen kunnet sætte vor Stamfader.

Allerede i flere Aar havde jeg haft Opmærksomheden henvendt paa, at Provstens Gravsted paa Højelse Kirkegaard henlaa i mindre velpasset Tilstand. Ved venlig Hjælpsomhed, Forstaaelse og Imødekommenhed fra Pastor Baumanns og fra Højelse Menighedsraads Side blev

Gravstenen, efter at være underkastet en Restauration, opsat inde i Kirken, og en Efteraarsdag i 1915 samledes en stor Kreds af Slægten til Besøg i Højelse Kirke og Præstegaard. Ved en efterfølgende Sammenkomst i Køge blev Blodets Baand fæstnet end mere, og Ønsket om senere lignende Møder fremsat.

Planen om at binde Slægtens Medlemmer yderligere sammen ved en Stamtavle eller Slægtebog fik ved denne Lejlighed ny Næring, og jeg formaaede da min mangeaarige Ven, Arkivsekretær Holger Hansen til at paatage sig dette Arbejde. Hans Værk foreligger da nu her, og det er mit Haab, at denne Slægtebog maa være et Bindeled igennem Tiderne for kommende Ætlinge og bidrage til at skabe en Følelse af Samhørighed i vor Slægt. —

Det var fra først af ikke Meningen, at Bogen skulde omfatte andre end Mandslinjerne af Slægten, alle Personer, som bar Navnet Kruuse. Under Udarbejdelsen frembød der sig imidlertid nem Lejlighed til ogsaa at faa nogle af Kvindelinerne med; disse blev derfor tagne med; det virker maaske noget inkonsekvent, men forringer formentlig ikke Bogens Værdi.

Mulige Rettelser og Tilføjelser bedes venligst sendte til Undertegnede.

Odense i Oktober 1918.

P. A. KRUISE.

INDHOLD

Stamtavle	Side	7
Peder Pedersen Kruuse	—	27
Manderup Pedersen Kruuse	—	41
Karen Lynov	—	53
Dokumenter	—	63
Navnefortegnelse	—	71
Oversigtstavler I—V.		

FORKORTELSER

f. betyder født. d. betyder død.

g. m. betyder gift med.

I
STAMTAVLE

Peder Pedersen Kruuse, f. 1723 16. Maj i Rønne, d. 1773
7. Maj paa sin Gaard uden for Amager Port, begravet
11. Maj paa Vor Frelzers Kirkegaard paa Christianshavn.
— 1750 Tobaksspinder i København; 1761 tillige Mester
paa Statens Tobaksfabrik »Haabet« paa Christianshavn.¹⁾
Gift 1749 9. Maj m. *Johanne Christensdatter*, f. 1722, d.
1798 13. August i Højelse Præstegaard.

9 Børn, A1—A9:

- A 1. *Anne Kirstine Kruuse*, f. 1749 14. August, d. s. A.
2. Decbr. i København.
- A 2. *Peder Kruuse*, f. 1752 25. Septbr. i København, d.
1792 3. April i Højelse Præstegaard.
- A 3. *Christen Kruuse*, f. 1754 1. Jan., d. s. A. 6. Juli i
København.
- A 4. *Johanne Kruuse*, f. 1755 13. Maj i København, d.
1793 18. Novbr. G. 1787 1. Septbr. m. *Sadelmager
Møller*.
- A 5. *Mette Kruuse*, f. 1755 13. Maj, d. 1768 24. Marts i
København.
- A 6. *Dortea Regina Kruuse*, f. 1757 1. April, d. 1758 23.
Juni i København.
- A 7. *Christian Georg Kruuse*, f. 1758 29. Septbr., d. 1759
16. Decbr. i København.
- A 8. *Mandrup Pedersen Kruuse*, f. 1760 14. Decbr. i Kø-
benhavn, d. 1846 14. April i Højelse. Fra 1787

---

¹⁾ Om ham se endvidere Biografien S. 27—39.

Sognepræst til Højelse og Lellinge Menigheder i Sjællands Stift, 1804 Provst i Ramsø Herred.¹⁾ G. 1787 3. Oktober i Københavns Garnisons Kirke med *Inger Ørsløv*, f. 1765 24. Juni i København, d. 1847 23. Juni i Højelse, Datter af Lærredshandler Abraham Ørsløv (d. 1789 i Højelse Præstegaard) og Hustru Karen Lynov²⁾, Overjordemoder paa Frederiks Hospital (d. 1809 som gift med Kaptajn C. F. Brueneck i Norge).

6 Børn, B 1—B 6:

- B 1. *Karen Johanne Kruuse*, f. 1789 13. Jan. i Højelse, d. 1874 8. Jan. paa Gjøl. G. 1807 7. Aug. i Højelse med *Andreas Agerbech Koefoed*, f. 1777 7. Juli i Klemensker Sogn, Bornholm, d. 1841 9. Maj i Ingstrup; 1807 1. Maj Sognepræst til Ingstrup, Hjermelev og Alstrup Menigheder i Hjørring Amt (Søn af Løjtnant Mads Koefoed paa Simlegaard og Hustru Ida Andreasdatter Agerbech). De havde 10 Børn.³⁾
- B 2. *Peder Abraham Kruuse*, f. 1790 17. Jan. i Højelse, d. 1869 5. Marts i Ullerødshuset paa Bregentved; 1813 Kompagnikirurg, tog 1819 kirurgisk Examen, 1821 konstitueret Læge paa Frederiksværk, 1821—22 Læge i Hillerød, 1823—59 Grevskaabslæge paa Bregentved, 1831—58 Fæster af Lille Rodegaard, Rode By, Jomfruens Egede Gods. G. 1825 20. Aug. paa Thurebyholm med *Else Birgitte Nyholm*, f. 1793 4. Juni paa Thurebyholm, d. 1867 20. Aug. i Ullerødshuset (Datter af Justitsraad, Landinspektør Lars Christian Nyholm og Hustru Anna Brandt).

3 Børn, C 1—C 3:

---

¹⁾ Om ham se endvidere Biografien S. 41—51. ²⁾ Om Abraham Ørsløv og Karen Lynov se Biografien S. 53—61. ³⁾ Se Julius Bidstrup; Stamtavle over Slægten Koefoed og Tavle V nedenfor.

- C 1. *Adam Vilhelm Kruuse*, f. 1829 4. Januar paa Bre-
gentved, d. 1854 27. Septbr. smstds. 1854 27. Juni
cand. theol.
- C 2. *Ludvig Frederik Kruuse*, f. 1829 4. Jan. paa Bre-
gentved, d. 1886 7. Juni i Faaborg; 1848 Student
privat, 1854 26. Juni cand. jur., 1857 Fuldmægtig
paa Wedellsborg Birks Kontor, 1859 Sagførerfuld-
mægtig i København, 1860 Kopist i Skiftekommis-
sionen i København, 1865 Birkedommer, Skriver
og Branddirektør paa Fanø, 1871 Birkedommer og
Skriver i Muckadells, Holstenhuses og Brahetrolle-
borg Birker paa Fyen. G. 1864 14. Maj i Ulle-
rødshuset med *Sophie Cathrine Munk*, f. 1829 9.
Marts i Vejle, d. 1912 2. April i København, Dat-
ter af Major og Branddirektør, senere Inspektør
ved Frederiks Hospital Christian Rydberg Munk
og Hustru Sophie Cathrine Reventlow.
2 Børn, D 1—D 2:
- D 1. *Birgitte Sophie Kruuse*, f. 1867 11. Marts paa
Fanø, d. 1881 30. Juni i Haagerup, Brahetrolle-
borg Sogn.
- D 2. *Peder Abraham Kruuse*, f. 1868 20. Decbr., d.
1869 17. Novbr. paa Fanø.
- C 3. *Mandrup Peder Kruuse*, f. 1832 25. Jan. paa Bre-
gentved, d. 1893 26. Marts paa Lille Rodegaard.
Konfirmeret 1847 7. Oktbr. i Holmens Kirke; tog
1849 almindelig Forberedelsesexamen for Land-
maalere, 1852 Landmaalerexamen, 1853 8. Maj
kgl. Landmaaler, 1857 Landinspektørexamen, 1858
31. Oktbr. kgl. Landinspektør, 1853—57 Revisor i
Indenrigsministeriets Matrikulskontor; 1858 Fæster
og 1860 Ejer af Lille Rodegaard i Dalby Sogn, Fakse
Herred. G. 1869 19. Oktbr. i Køge med sin Ku-

sines Datter, *Charlotte Amalie Hasselbalch*, f. 1842 9. April i Blokhus, Datter af Købmand, senere Gaardejer Severin Lange Hasselbalch og Hustru Mathea Ivarine Koefoed (Datter af Sognepræst A. A. Koefoed og Karen Johanne Kruuse).

7 Børn, D1—D7:

D1. *Peder Abraham Kruuse*, f. 1870 7. Aug. paa Lille Rodegaard, kom 1886 1. Aug. i Lære paa Kolding Løveapotek, 1890 Medhjælperexamen, 1892 cand. pharm., 1896 Købmand, Materialist og Fabrikant i Odense; Medlem af Odense Byraad 1906—09 og fra 1917; Medlem af Byggeudvalget for Odense nye Sygehus 1908—12; Formand for Foreningen af pharmaceutiske Materialister fra 1904; Medlem af Bestyrelsen for Internationalt Drogist-Forbund fra 1913; Formand for Fyens Stifts Læseforening siden 1913; Medlem af Bestyrelsen af Fyns Venstreblad; Medlem af Hovedbestyrelsen for det radikale Venstres Landsforbund 1905—07 og fra 1916. G. 1896 17. Maj i Alminde med *Cornelia Christensen*, f. 1869 27. Jan. i Høve ved Skelskør, Datter af Lærer Jens Christensen og Hustru Susanne Marie Brammer.

5 Børn, E1—E5:

- E1. *Knud Kruuse*, f. 1897 22. April, d. 1908 12. Juli i Odense.
- E2. *Jørgen Kruuse*, f. 1899 10. Marts i Odense; 1915—17 i Købmandslære i Næstved.
- E3. *Eva Kruuse*, f. 1902 23. Febr. i Odense.
- E4. *Armgard Kruuse*, f. 1904 29. Juli i Odense.
- E5. *Jens Kruuse*, f. 1908 10. April i Odense.
- D2. *Severin Lange Kruuse*, f. 1873 18. April i Lille Rodegaard, siden 1907 Ejer af Lille Rodegaard (50 Tdr. Ld., 3 Tdr. Hartkorn). G. 1903 21. Juli paa Skjæg-

gesholt med sin Kusine, *Ellen Hasselbalch*, f. 1873 26. Oktbr. paa Eged, Skærum Sogn, Datter af Proprietær Johan Charles Hasselbalch paa Store Skjæg gesholt i Taars Sogn, Børglum Herred, og Hustru, Marie Elisabeth Schrøder.

3 Børn, E1—E3:

E1. *Mandrup Peder Kruuse*, f. 1904 20. Maj paa Lille Rodegaard.

E2. *Svend Aage Kruuse*, f. 1905 11. Aug. paa Lille Rodegaard.

E3. *Antonie Charlotte Kruuse*, f. 1909 30. Oktbr. paa Lille Rodegaard.

D3. *Margrethe Kruuse*, f. 1876 21. April paa Lille Rodegaard. G. 1901 26. Maj paa Lille Rodegaard med *Martin Hansen*, Frugtsaftfabrikant i Marslev, f. 1866 5. Febr. paa Lundbygaard, Søn af Mejeriforpagter Morten Hansen og Hustru, Doris Kørber.

2 Børn, E1—E2:

E1. *Else Birgitte Margrethe Kruuse Hansen*, f. 1902 8. Marts i Runddelen, Baarse Sogn.

E2. *Erik Gunner Kruuse Hansen*, f. 1903 7. Novbr. i Marslev.

D4. *Adam Vilhelm Kruuse*, f. 1878 25. Aug. paa Lille Rodegaard; 1900 Landinspektør, nedsatte sig i Haslev 1902. Medlem af Hovedbestyrelsen for det radikale Venstres Landsforbund siden 1913. G. 1906 3. Juni i Merløse med Sigrid Valborg Olsen, f. 1883 18. Decbr. i Ordrup, St. Tostrup Sogn, Datter af Lærer Jørgen Olsen og Hustru, Kirsten Pedersdatter.

3 Børn, E1—E3:

E1. *Grethe Kruuse*, f. 1907 22. April i Haslev.

E2. *Birgitte Kruuse*, f. 1908 26. Aug. i Haslev.

E3. *Helmer Kruuse*, f. 1910 7. Juli i Haslev.

- D 5. *Ludvig Ederik Kruuse*, f. 1880 2. Juli paa Lille Rodegaard, ~~Gartner paa Gjorsley siden 1908.~~
- D 6. *Olav Kruuse*, f. 1883 23. Marts paa Lille Rodegaard. 1914 Gaardejer i Vejrup ved Odense. G. 1913 6. Jan. i Odense med *Anna Mathiesen*, f. 1885 26. Juni i Odense, Datter af Jens Christian Mathiesen og Hustru, Karen Marie Hansen.
- D 7. *Sofus Birger Kruuse*, f. 1885 8. Decbr. paa Lille Rodegaard. Prokurist hos Vinhandlerfirmaet Georg C. Møller i København siden 1917. G. 1916 i Odense med *Karen Dinesen*, f. 1889 20. Juli i ~~Kogsbølle, Vindinge Sogn.~~ Datter af Gaardmand Rasmus Dinesen og Hustru, Kirstine Buhl.
- 1 Barn, E 1:
- E 1. *Mogens Birger Kruuse*, f. 1917 6. April i København.
- B 3. *Ane Margrethe Kruuse*, f. 1791 3. Maj, d. 1792, begravet (ifølge den gamle Notesbog) 14. Febr. (Kirkebogen har 24. Febr.) i Højelse.
- B 4. *Hans Ivar Kruuse*, f. 1792 20. Juli i Højelse, d. 1857 29. Juni paa Nyrupgaard i Sonnerup Sogn. Forpagter af Ny Lellingegaard, Lellinge Sogn, senere en Tid Mølleforpagter paa Baggesvogn i Jylland. G. 1818 paa Thurebyholm med *Cathrine Sophie Vilhelmine Nyholm*, f. 1796 24. Juli paa Thurebyholm, d. 1878 30. Decbr. paa Nyrupgaard, Datter af Justitsraad, Landinspektør Lars Christian Nyholm og Hustru, Anna Brandt.¹⁾

7 Børn, C 1—C 7:

---

¹⁾ Se Stamtavlen Nyholm af S. Elvius og V. A. Guldbrandsen, København 1893.

C 1. *Inger Christiane Petrea Marie Kruuse*, f. 1819 22. April paa Lellingegaard, d. 1889 30. Decbr. i København. G. 1852 3. Oktbr. i Stavreby Præstegaard, Jungshoved Sogn, med *Hans Emil Theodor Glud*, f. 1820 27. Juni i København, d. 1876 2. Febr. i København; fra 1874 Kongens Foged i København, Søn af Fuldmægtig i Overformynderiet Hans Andersen Glud og Hustru, Vilhelmine Beckmann.

3 Børn, D 1—D 3:

D 1. *Elseline Vilhelmine Glud*, f. 1855 18. Maj, d. 1860 29. Juli i København.

D 2. *Hans Christian Adam Glud*, f. 1858 22. Juli i København, d. 1903 24. Maj i Tranebjærg paa Samsø. Student 1876 fra Metropolitanskolen, cand. jur. 1884 11. Jan., 1891—1902 Redaktør af Venstres Folkeblad i Ringsted, 1893 12. Juli Sagfører i Ringsted. 1902 28. Maj Birkedommer og Skriver paa Samsø, tillige Branddirektør. G. 1892 4. Maj med *Vetha Margrethe Marie Bredahl*, f. 1856 29. Decbr. i Stenmagle, Datter af Lærer Christian Bredahl (Brodersøn og Stesøn af Digteren Chr. Bredahl) og Hustru, Juliane Mariane Cecilie Olsen.

3 Børn, E 1—E 3:

E 1. *Birger Jørgen Hans Bredahl Glud*, f. 1893 2. Decbr. i Ringsted. Landmand.

E 2. *Inger Margrethe Valgerda Esther Bredahl Glud*, f. 1895 3. Oktbr. i Ringsted; stud. med.

E 3. *Gunild Vetha Armgard Benthe Bredahl Glud*, f. 1897 28. Oktbr. i Ringsted; Kontorist i Nordisk Livsforsikringsselskab.

D 3. *Anna Marie Henriette Glud*, f. 1863 19. Juni

i København. Siden 1892 Kommunelærerinde ved Frederiksbergs Skolevæsen.

- C2. *Mandrup Christian Frederik Kruuse*, f. 1820 9. Oktbr. paa Lellingegaard, d. 1863 26. Aug. i V. Saaby; Mejeriforpagter paa Aastrup ved Roskilde, senere Gaardejer i V. Saaby. G. 1858 25. Juni i Hals med *Margrethe Grotum Færch*, f. 1832 12. Oktober paa Knudseje, d. 1886 15. Marts i Vordingborg, Datter af Proprietær Karsten Andreas Færch og Hustru Antoinette Joakimine de Neergaard; efter Kruuses Død købte Enken Gaarden Vennelyst ved Roskilde og boede der.

2 Børn, D 1—D 2:

- D1. *Carsten Andreas Kruuse*, f. 1859 16. April i København, d. 1906 6. Oktbr. i Vedbæk; var en Tid Mejerist i Nørre Hvalsø, fra 1893 Pladsforvalter paa Captyns Tømmerplads i Vedbæk. G. 1887 27. Maj i V. Saaby med *Mette Marie Olsen Skoven*, f. 1857 20. April i Aaby i Jylland, Datter af Husmand Ole Sørensen Skoven og Hustru Anne Christensdatter.

3 Børn, E 1—E 3:

- E1. *Mandrup Christian Kruuse*, f. 1888 2. Maj i Torkildstrup, Saaby Sogn; Bager i København. G. 1909 14. Novbr. i Søllerød med *Margrethe Nielsen*, f. 1887 9. Febr. i Nærum, Datter af Arbejder Palle Nielsen paa Brede Fabrik og Hustru Birtha Hansen.

1 adopteret Barn, F 1:

- F1. *Ernst Helge Carsten Kruuse*, f. 1912 1. Febr. i København.

- E2. *Ole Marius Kruuse*, f. 1890 4. Aug. i Ve-

ster Saaby; Lagerforvalter i København. G. 1917 22. Aug. i Frederiksberg Kirke med *Karla Valborg Agnes Jensen*, f. 1895 4. Aug. i Kirke Hyllinge, Datter af Snedkermester Frederik Jensen og Hustru Hansine Larsen.

E 3. *Anna Margrethe Kruuse*, f. 1892 14. Decbr. i Nørre Hvalsø; siden 1916 Forskolelærerinde, for Tiden i Nærum.

D 2. *Mandrupbine Hansine Augusta Kruuse*, f. 1863 16. Oktbr. i Vester Saaby, d. 1873 8. Oktbr. paa Vennelyst i V. Saaby Sogn.

C 3. *Anna Margrethe Johanne Georgine Kruuse*, f. 1827 14. Juli paa Lellingegaard, d. i Halmstad. G. 1856 14. Marts med *Carl Petersen*, Forpagter af Krontorp i Halland.

C 4. *Hans Ivar Sophus Vilhelm Kruuse*, f. 1829, 31. Aug. paa Lellingegaard, d. 1896 10. Marts paa Nyrupgaard; Forpagter paa Nyrupgaard, senere Gaardejer i Broby, Sorø Amt. G. 1855 14. Juli paa Trudsholm med *Marie Anne Margrethe Hedvig Marcher*, f. 1819 24. Septbr. paa Trudsholm, d. 1884 4. Oktbr. paa Nyrupgaard, Datter af Eiler Christian Marcher, Forpagter af Trudsholm og Søgaard, og Hustru Charlotte Cecilie Nyholm.

4 Børn, D 1—D 4:

D 1. *Charlotte Vilhelmine Marie Kruuse*, f. 1856, 28. Aug. paa Nyrupgaard, d. 1885 4. April paa Mariehøj i Utterslev. G. 1881 11. Oktbr. paa Nyrupgaard med *Heinrich Carl Christian Revenberg Rasmussen*, f. 1857 6. Febr. i København, Søn af Dyrlæge i Nakskov Harald Rasmussen og Hustru Hanne Nørregaard; han

var en Tid Forpagter i Marbjærg, senere Forvalter ved Københavns Renovationsselskab med Bopæl paa Mariehøj i Utterslev, nu Politiasistent i Helsingø.

- D2. *Hans Ivar Kruuse*, f. 1858 5. Juni paa Nyrupgaard, d. 1876 3. Juli paa Frederiksdal.
- D3. *Marius Vilhelm Kruuse*, f. 1860 30. Jan. paa Nyrupgaard, d. 1904 3. Juli paa Skodsborg Sanatorium; Forpagter af Nyrupgaard, Sonnerup Sogn, under Aastrup, hørende til den grevelige Dannemannske Stiftelse. G. 1886 17. April i Københavns Helliggeist Kirke med *Augusta Maria Kruuse*, f. 1861, 12. Juni i København, Datter af Glas- og Porcellæns-handler Gustav Adolph Peter Agerbech Kruuse og Hustru Laurentze Salomine Clausen.

6 Børn, E1—E6:

- E1. *Laurentze Marie Charlotte Kruuse*, f. 1887, 28. Febr. paa Nyrupgaard.
- E2. *Hans Gustav Lauritz Kruuse*, f. 1888 18. Maj paa Nyrupgaard; Løjtnant, Forretningsbestyrer hos Bing og Grøndal. G. 1916 13. Januar i Dragør med *Gudrun Rasmussen*, f. i København 1890 8. April, Datter af Grosserer Knud Rasmussen og Hustru Kathinka Olsen.
- E3. *Johanne Jensine Georgine Kruuse*, f. 1889 10. Oktober paa Nyrupgaard; Kontorist.
- E4. *Vilhelm Kruuse*, f. og d. 1892 25. Septbr. paa Nyrupgaard.
- E5. *Jens Kristian Kruuse*, f. 1893 3. September paa Nyrupgaard; Bank-Bogholder i Kristiania.
- E6. *Einar Vilhelm Kruuse*, f. 1899 4. Decbr. paa Nyrupgaard; Student.

C5. *Gustav Adolph Peter Agerbech Kruuse*, f. 1832 18. Febr. paa Lellingegaard, d. 1902 28. Aug. i København. Etablerede sig 1860 som Glas- og Porcelæns-handler paa Amagertorv Nr. 20 i København, overdrog 1888 Forretningen til sin Søn. Grosserer. G. 1857 14. Novbr. i Holmens Kirke i København med *Laurentze Salomine Clausen*, f. 1829 30. Novbr. i Nykøbing paa Falster, d. 1881 1. Novbr. i København, Datter af Skipper Johan Clausen.

3 Børn, D1—D3:

D1. *Augusta Maria Kruuse*, f. 1861 12. Juni i København. G. 1886 17. April med *Marius Vilhelm Kruuse* (se ovfr.)

D2. *Jens Lauritz Kruuse*, f. 1863 18. Septbr. i København, Grosserer, overtog 1888 Faderens Forretning. G. 1888 19. Oktbr. i Tranekær med *Johanne Christine Fabricius*, f. 1863 15. Juni paa Holmegaard paa Langeland, Datter af Forpagter Hartvig Peter Christian Fabricius¹⁾ og Hustru Petrea Johanne Frederikke Kruuse (Datter af Caspar Frederik Kruuse, se nedenfor).

2 Børn, E1—E2:

E1. *Petrea Augusta Laurentze Kruuse*, f. 1890 15. Aug. i København. G. 1918 29. Oktbr. m. Propr. Poul Boserup, Saltofte pr. Svebølle.

E2. *Fritze Kruuse*, f. 1894 21. April i København; Student.

D3. *Mandrup Carl Ivar Kruuse*, f. 1868 21. Juni, d. 1871 27. Marts i København.

C6. *Armgard Theodora Elise Henriette Kruuse*, f. 1836 19. Maj paa Lellingegaard, d. 1894 26. Oktbr. paa

---

¹⁾ Se F. B. og L. P. Fabricius: Slægten Fabricius fra Faaborg. Kbhvn. 1913.

Hendriksholm, Vedbæk i Søllerød Sogn. G. 1871 18. Marts i Onsbjærg paa Samsø med Kaptajn *Carl Gustav Adolph Müller*, f. 1841 5. Juli, d. 1908 19. Maj paa Bøllelosegaard, Søn af Oberst Carl Gustav Müller og Hustru Caroline Franck. Kaptajn C. G. A. Müller var Føropagter af Hovedgaarden Frederiksdal i Lyngby, Københavns Amt; en Tid ejede han Hestekøb i Birkerød Sogn, senere Hendriksholm i Vedbæk. Efter sin første Hustrus Død giftede han sig med Charlotte Crone fra Frederiksdal.

- C7. *Ida Jensine Joachimine Adamine Christophine Kruise*, f. 1840 22. Marts paa Baggessvogn i Sindal Sogn. Boer paa Kallsgaard. G. 1871 2. Maj paa Nyrupgaard med *Christian Frederik Kiersgaard*, Ejer af Kallsgaard i Skee, Haraldsted Sogn, f. 1837 12. Marts paa Garvergaarden ved Slagelse, d. 1901 11. April i Skee ved Merløse, Søn af Dyrlæge, Proprietær Hans Jacob Kiersgaard og Hustru Henriette Top.
- B5. *Caspar Frederik Kruise*, f. 1800 6. Oktbr. i Højelse, d. 1861 17. Marts i København. Blev Sekondløjtnant i Søetaten 1820 3. Septbr., Premierløjtnant 1827 13. Novbr. Var i mange Aar Pladskommandant ved Karantæneanstalten paa Kyholm, udtraadte af Marinen som Kaptajnløjtnant 1839 6. Januar og blev Udskrivningschef og Navigationslærer i Aalborg. Udgav i Aalborg 1851 et Skrift, Nogle Bemærkninger om Navigationsundervisning og Navigationsexamen. G. 1828 24. Juni i Højelse med *Erika Johanne Amalie Budde*, f. 1807 16. Novbr. i Kritisania, d. 1849, 1. Juni i Aalborg, Datter af

Justitsraad, Birkedommer i Frederiksværk Peter Budde og Hustru Anna Catharina Paulina Pauelsen (en Datter af den bekendte Maler Erik Pauelsen).

4 Børn, C1—C4:

C1. *Inger Pouline Elisabeth Kruuse*, f. 1829 paa Kyholm d. 1838 9. Oktbr. i København, begravet 14. Oktbr. i Højelse.

C2. *Jørgen Hansen Kruuse*, f. 1833 25. Maj paa Kyholm, d. 1898 13. Marts i Kerteminde; Student 1852 i Aalborg, cand. theol. 1858, Huslærer hos Grev Ahlefeldt paa Tranekær 1858—62, Adjunkt ved Slesvigs Domscole 1862 17. Juli, forjaget af Preusserne 1864, Huslærer paa Tranekær til 1872, da han blev Godsforvalter paa Lundsgaard ved Kerteminde, hvilken Stilling han havde indtil 1897. G. 1862 22. Aug. i Frelserens Kirke paa Christianshavn med *Else Kirstine Erdmann Holst*, f. 1833 20. Aug. i Ljørslev paa Mors, d. 1910 29. Juni i Kerteminde, Datter af Sognepræst Hans Giørup Holst og Hustru Eline Jacobine Mørk.

7 Børn, D1—D7:

D1. *Eline Johanne Kruuse*, f. 1863 27. Juli i Slesvig. G. 1889 7. Novbr. i Kerteminde med *Christian Brandstrup*, f. 1859 8. Juni i Tranekær, Søn af Lærer Frederik Brandstrup og Hustru Johanne Fenger. Han kom i Tømrerlære i Odense, hvor han blev Svend 1880, var Tømrermester i Maribo 1885—91, ansat hos Stadsarkitekten i København 1891, Afgangsbetjent som Arkitekt fra Kunstakademiet 1896, Afdelingsarkitekt under Københavns Magistrat 1904. Bor i Taastrup.

2 Børn, E1—E2:

- E 1. *Jørgen Frederik Brandstrup*, f. 1890 10. Septbr. i Maribo; Løjtnant, ansat i et Handelshus paa Haïti.
- E 2. *Ludvig Johannes Brandstrup*, f. 1892 20. Aug. paa Frederiksberg, Student fra Slomanns Skole i København 1911, cand. phil. 1912, Skuespiller, Forfatter. Gift 1916 2. Decbr. i Gentofte med *Marie Mathilde Hoff-Hansen*, f. 1894, 31. Decbr. i Horne i Vendsyssel, Datter af Rektor H. Chr. Hoff-Hansen og Hustru Arengaard Behrens; hun er Student fra Ordrup Skole 1913, Skuespillerinde.
1 Barn, F 1:
F 1. *Ole John Christian Brandstrup*, f. 1917 4. Decbr. i København.
- D 2. *Frederik (Fritz) Christian Sigismund Kruuse*, f. 1864 1. Aug. i Tranekær; Lærling paa Ringkøbing Apotek Septbr. 1879, Medhjælpereksamen 1883, cand. pharm. 1885, Adgangseksamen til polyteknisk Læreanstalt 1892; Medhjælper paa Løveapoteket i København.
- D 3. *Erik Holst Kruuse*, f. 1866 2. Juni i Tranekær, Manufakturhandler i Esbjerg. G. 1893 28. Marts i Rinkenæs med *Magdalene Robertine Lorensen*, f. 1865 7. Marts i Rinkenæs, d. i Esbjerg 1915 1. Marts, Datter af Landmand Frederik Theodor Lorensen og Hustru Magdalene Frederiksen. G. 2den Gang i Esbjerg 1916 4. Januar med *Nielsine Christine Nielsen*, f. 1874 17. Septbr. i Ansager, Datter af Landmand Christian Nielsen og Hustru Bodil Christensen.
1 Søn af første Ægteskab, E 1:
E 1. *Hugo Kruuse*, f. 1903 8. Oktober i Esbjerg.

- D 4. *Johannes Frederik Kruuse*, f. 1868 26. Jan. i Tranekær, d. 1908 2. Aug. i Skibby. Student 1885 fra Odense Katedralskole, cand.med. 1892, Kandidat og Reservelæge ved St. Hans og Middelfart Sindssygeanstalter indtil 1900, derefter praktiserende Læge i Skibby indtil sin Død. G. 1898 5. Marts i Viborg med *Anne Christine Rasmussen*, f. 1873 5. April i Viborg, Datter af Direktør, Etatsraad Vilhelm Nicolai Rasmussen og Hustru Christine Amalie Bohr, f. Olivarius.
2 Børn, E1—E2:
- E 1. *Jørgen Kruuse*, f. 1898 13. Novbr. i Middelfart, Student fra Viborg Latinskole 1916, Seminarieelev.
- E 2. *Ingeborg Kruuse*, f. 1902 24. Juli i Skibby.
- D 5. *Mathilde Petrea Ingertha Kruuse*, f. 1872 10. Maj i Tranekær. G. 1893 12. Oktbr. i Kerteminde med *Carl Martin Fenger*, Landbrugskandidat, Rygaard i Hellerup, f. 1866 14. Febr. i København, Søn af Gehejmeetatsraad Carl Emil Fenger og Ida Louise Plockross.
- D 6. *Augusta Christine Kruuse*, f. 1874 16. Juni paa Lundsgaard, d. 1875 30. Marts sammesteds.
- D 7. *Anna Hansine Kruuse*, f. 1876, 19. Novbr. paa Lundsgaard, Plejemoder paa de Kellerske Aandssvageanstalter ved Brejninge.
- C 3. *Karen Elise Augusta Kruuse*, f. 1835 23. April paa Kyholm, d. 1904 13. Marts i København G. 1864 9. Decbr. i Tranekær med *Carl Elias Holger Tuxen*, f. 1825 12. Marts i København, d. 1886 30. Novbr. i Højelse, Sognepræst til Vinkel og Rind Sogne i Viborg Stift, senere til Dalby og Ejby Sogne i Sjællands Stift, 1886 9. Febr. til Højelse og Lellinge

Sogne, Provst i Ramsø og Tune Herreder, Søn af Major Johan Georg Christian Tuxen og Hustru Christine Cathrine Wedsted.

5 Børn, D1—D5:

- D1. *Ingeborg Johanne Christiane Tuxen*, f. 1865, 30. December, d. 1881 1. Decbr. i København.
- D2. *Jenny Frederikke Tuxen*, f. 1867 21. Febr. i Vinkel ved Viborg. G. 1896 19. Maj i Matthæuskirken i København med *Peter Bjerg Nielsen*, f. 1870 4. Oktober i *Stonstrup ved Fredericia*, Søn af Gaardejer og Skræddermester Lorents Nielsen og Hustru Ane Hansen. *P. Bjerg Nielsen* blev 1889 Student fra Fredericia Latinskole, 1895 cand. theol., 1896 personel Kapellan i Kongsted, 1900 Sognepræst i Pedersker paa Bornholm og 1914 Sognepræst til Vive og Rostrup Sogne i Viborg Stift.

7 Børn, E1—E7:

- E1. *Carl Emil Tuxen Bjerg Nielsen*, f. 1897 8. Marts i Kongsted.
- E2. *Ingeborg Lorentse Tuxen Bjerg Nielsen*, f. 1898 5. Novbr. i Kongsted.
- E3. *Anna Tuxen Bjerg Nielsen*, f. 1900 31. Marts i Kongsted.
- E4. *Bertha Elise Tuxen Bjerg Nielsen*, f. 1901, 30. Aug. i Pedersker.
- E5. *Johannes Tuxen Bjerg Nielsen*, f. 1902, 7. December i Pedersker.
- E6. *Else Tuxen Bjerg Nielsen*, f. 1905 21. Aug. i Pedersker.
- E7. *Viggo Tuxen Bjerg Nielsen*, f. 1908 2. Marts i Pedersker.
- D3. *Johan Frederik Holger Tuxen*, f. 1868 5. April i Vinkel ved Viborg; i Maskinlære hos Tuxen & Hamme-

rich i Nakskov, Adgangsexamen til polyteknisk Læreanstalt 1889, Afgangseksamen derfra som Maskin-Ingeniør 1894, arbejdede paa Skibsværfter i Greenock, Glasgow og London 1894—95, Maj 1896 ansat som Maskin-Inspektør ved Bureau Veritas i Newcastle on Tyne, Juni 1901 forflyttet til København i samme Stilling i samme Selskab. Bopæl i Hellerup. G. 1897 1. Juni med *Ingeborg Hofman Bang*, f. 1874 18. April, Datter af Niels Hofman Bang, Sognepræst til Ørum og Ginnerup Sogne, og Hustru Elisabeth Christiane Petronelle Andersen.

11 Børn, E1—E11:

- E1. *Harry Viggo Tuxen*, f. 1898 31. Marts i Newcastle o. T.
- E2. *Elisabeth Ingeborg Tuxen*, f. 1899 11. Oktbr. i Newcastle o. T.
- E3. *Kay Holger Tuxen*, f. 1901 14. April i Newcastle o. T.
- E4. *Karen Augusta Tuxen*, f. 1903 7. Marts i Hellerup.
- E5. *Margrethe Jenny Tuxen*, f. 1903 7. Marts d. 1904 7. Maj i Hellerup.
- E6. *Olaf Tuxen*, f. 1909 27. Febr. i Hellerup.
- E7. *Viggo Tuxen*, f. 1910 6. Novbr. i Hellerup.
- E8. *Inger Tuxen*, f. 1912 3. Marts i Hellerup.
- E9. *Kirsten Tuxen*, f. 1912 3. Marts, d. 1914 10. Febr. i Hellerup.
- E10. *Agnes Tuxen*, f. 1914 26. Marts, d. 1916 8. Maj i Hellerup.
- E11. *Agnete Tuxen*, f. 1916 26. Juli i Hellerup.
- D4. *Viggo Tuxen*, f. 1871 3. Decbr. i Vinkel ved Viborg, d. 1886 10. Novbr.
- D5. *Jørgen Emil Tuxen*, f. 1874 8. Septbr. i Vinkel ved Viborg, Student fra Metropolitanskolen 1892, Sekond-

løjtnant ved Ingeniørkorpset 1895 28. Marts, Premierløjtnant 1895 1. Oktbr., Kaptajn 1907 3. Septbr. G. 1911 17. Maj med *Anna Margrethe Qvistgaard*, f. 1890 5. Juni, Datter af Morten Jacob Erhard Basse Qvistgaard, Sognepræst til Rorup og Glim, og Hustru Jensine Marie Vilhelm.

3 Børn, E1—E3:

E1. *Knud Erik Tuxen*, f. 1912 16. April i København.

E2. *Carl Elias Holger Tuxen*, f. 1913 14. Septbr. i København.

E3. *Ellen Ingeborg Elise Tuxen*, f. 1915 7. Decbr. i København.

C4. *Petrea Johanne Frederikke Kruuse*, f. 1843 10. Maj paa Christianshavn, lever i Vordingborg. G. 1861 10. Maj i Tranekær med *Hartvig Peter Christian Fabricius*, Forpagter af Holmegaard 1860—69 og af Korsebølle paa Langeland 1869—1900, f. 1831 21. Juli paa Korsebølle, d. 1905 21. Maj i Vordingborg, Søn af Forpagter paa Korsebølle Frederik Johan Ludvig Fabricius og Hustru Anne Kirstine Laurentine Andersen.¹⁾

B6. *Inger Marie Kruuse*, f. 1802 17. Oktbr., d. 1802 15. Novbr. i Højelse (saaledes den gamle Notesbog, Kirkebogen har 1803).

A9. *Reginette Bolette Kruuse*, f. 1764 2. Juni, d. 1765 18. Marts paa Christianshavn.

---

¹⁾ Om denne Familie se F. B. og L. P. Fabricius: Slægten Fabricius fra Faaborg.

II

PEDER PEDERSEN KRUISE

DE væsentligste Kilder til Oplysning om Peder Pedersen Kruuse er dels hans egen Notesbog, dels det vidtløftige Skifte, som afholdtes efter ham ved Hof- og Stadsretten, i hvis Skifteprotokol Nr. 5, 1771—73, det er indført; de til Skiftet hørende originale Dokumenter er endnu bevarede¹⁾. Notesbogen, som ejes af cand. pharm. P. A. Kruuse i Odense, er en lille smal Oktavbog i Pergamentbind, som Peder Kruuse har benyttet til allehaande Optegnelser, Oplysninger om sig selv og sin Familie, Opskrifter til Forfærdigelse af Snustobak og Skraatobak og andet. Bogen er fortsat i de senere Slægtled.

P. P. Kruuse skrev ikke nogen tydelig og ikke heller nogen øvet eller smuk Haand; men det lader sig dog gøre at læse alt, hvad han har skrevet i Bogen. Den indledes med denne Notits: »1723 D 16 Mai Er ieg fod i Røne Kolsted paa boremholem,« hvilket naturligvis vil sige: 1723 den 16. Maj er jeg født i Rønne Købstad på Bornholm. Hvem hans Forældre har været lader sig foreløbig ikke oplyse, da Rønne Kirkebog ikke eksisterer for den Tid. Efter en Tradition i Familien skal Faderen have været Matros og i Krigens Tid have været med under Tordenskjold; der er intet i Vejen for, at dette kan være sandt. En anden Tradition udleder Familiens Navn fra den gamle, nu afdøde danske Adelslægt Kruse; det var i ældre Tider ikke ualmindeligt, at Folk antog Navn efter den Familie, som de stod i Tjenesteforhold

---

¹⁾ I Landsarkivet for Sjælland.

til, eller af deres Omgivelser uden videre fik tillagt samme Kendingsnavn, som saa blev hængende ved den senere Efterslægt. Paa denne Maade kan denne Familie Kruise ogsaa være kommet til sit Navn. I Aaret 1751 døde der i Rønne en Mand af den gamle Adelslægt, nemlig Generalmajor Jørgen Kruse, som var Kommandant paa Bornholm. Peder Kruise havde en Broder Jens Pedersen Kruise, som var Tobaksspinder paa Christianshavn. I Rønne holdtes der i December 1754 Skifte efter Sømand Henrik Pedersen Kruise, som i November 1753 var forlist med Skibet »Dorthea Maria« udfør Vardø i Norge; han efterlod sig en Enke og to Sønner, Peder og Hans Kruise. Denne Henrik P. Kruise var muligvis en anden Broder til Peder P. Kruise. Den efter Tidsfølgen næste Optegnelse i den lille Bog er denne: »Den 9. Maj havde vi Bryllup Anno 1749, P. 26 Aar, J. 27 Aar«; hans Hustru Johanne Christensdatter var altsaa et Aar ældre end han; forøvrigt ved vi intet om hendes Herkomst. — Derefter følger: »Den 28. Januar sor (d. v. s. svor) jeg Borgerskab 1750.« Han glemmer at tilføje, i hvilket Fag han tog Borgerskab; det var som Tobaksspinder. — Tobakshandelen i Danmark var paa den Tid Statsmonopol; Etatsraad Peter Borre var Handelens Administrator; han besørgede Tobaksbladene indkøbte og sørgede for, at der altid var Oplag af dem i alle Købstæder; han holdt Hovedkontor og Magasin i København og lønnede de fornødne Betjente; til Gengæld nød han aarlig 12½ pCt. af Statens Indtægt af Handelen. Af dette Statens Magasin købte Tobaksspinderne Raavaren; selv at indføre den var forbudt. I Aaret 1761 blev der ogsaa oprettet en Statstobaksfabrik »Haabet« paa Christianshavn. Ved denne blev Peder Pedersen Kruise antaget som Mester med en Gage af 200 Rdl. aarlig; men han

beholdt sit eget Spinderi ved Siden af og vedblev at være Medlem af Tobaksspinderlavet.

Kruise synes hurtig at være bleven en velstaaende Mand; i Aaret 1760 købte han af Hoflakerer Karsten Tønder Gaarden Nr. 366 paa Hjørnet af Christianshavns Torv og Dronningensgade (Skøde 1760 14. Marts); 1766 købte han 2 Huse, et i Prinsensgade og et i Dronningensgade (Skøder 1766 14. Juni og 11. Decbr.). Endelig ejede han en Tid en Gaard lige uden for Byen paa Amager, skraas over for Acciseboden; denne Gaard solgte han kort før sin Død. Han boede i sin Gaard paa Hjørnet af Dronningensgade; det var en toetages grundmuret Bygning med Kvistetage over og en Række Lindetræer foran Huset; en Stentrappe med Jærngelænder førte fra For-tovet op til Stueetagen. I Kælderen var Forretningen, og op til dens Lokale stødte nogle Værelser; men i den gode Tid har Familien Kruise rimeligvis boet i Stueetagen; ellers forstaar man ikke, hvorledes den har faaet Plads til alle de Møbler, den ejede. Der var til Gaarden flere Sidehuse og Baghuse af Bindingsværk, og der var Plads til en Mængde Lejere; i 1762 boede der bl. a. Tobaksspinder Abraham Lind, der ligesom Husets Ejer var fra Rønne; han arbejdede paa Hovedtobaksmagasinet; det samme gjorde den aftakkede Gardist Jacob Møncke, som var en anden af Lejerne; begge disse to Mænd var gifte og havde Børn, og man tager vist ikke fejl, naar man gætter paa, at de hørte til Familien Kruuses Omgang. De fleste af Lejerne var for øvrigt temmelig fattige; nogle fik endda Understøttelse fra Silkehuset¹⁾. — Gaarden vurderedes 1773 27. Septbr. til 5500 Rdl., men da der intet Bud opnaaedes ved flere afholdte Auktioner,

---

¹⁾ Skattemandtal 1762 i Rigsarkivet.

sattes Værdien ved en Omvurdering i Novbr. s. A. til 5150 Rdl. For denne Pris overtog Enken den i 1778, da der ved flere Auktioner stadig ingen Liebhaveere havde meldt sig. Enken solgte Gaarden i 1784. Man kan danne sig en Forestilling om, hvordan der saa ud i Huset; thi Bygningen er omhyggelig beskrevet i Registreringsforretningen. I Stueetagen førte Stentrappen op til en Forstue paa et Fag; i denne førte en Trappe med Gelænder om op til første Etage; under Trappen var et Rum, som benyttedes til Sand, en meget nødvendig Artikel paa en Tid, da man altid bestrøede sine hvidskurede Gulve med Sand. Der synes at have været 2 Lejligheder i Stuen: til den ene Side en 4-Fags Stue, et tofags Sovekammer og et Køkken; til den anden Side 2 tofags Stuer, 2 etfags Kamre og et Køkken. Væggene var forsynede med Paneler og betrukne med Lærred eller Voksdug; Lofterne var gibsede. Den Mængde Møbler, som fandtes dels i Kælderen, hvor Kruuse boede den sidste Tid af sit Liv, dels i Gaarden paa Amager og hos Enken, gør et velhavende Indtryk. I Hjørnestuen stod et indlagt Chatol, en indlagt Dragkiste paa Fod med Messingsirater, to Kommoder, to Spejle i brune Rammer med forgyldte Sirater; et Stueur i blaagmalet Futeral, det kunde gaa i 8 Dage, var forsynet med Sangværk og vurderedes til den høje Pris af 30 Rdl.; 6 Stole med røde Plydses Hynder. I Kammeret ved Siden af var et stort Slagbord, et Spejl i forgyldt Ramme og et andet Slagbord. I Køkkenet: 2 Teborde og 1 Bord paa Fod, 5 Guldlæders Stole og en Lænestol. I Gaarden ude paa Amager fandtes af Møbler: et Ege-Kvadrille-Bord og et rundt Tebord, et 8-Dages Stueur i grøntmalet Futeral (vurderet til 14 Rdl.), et indlagt Skab paa Fod, 6 Rørstole og 2 do. Lænestole med gule Damaskes Hynder, 6

Guldlæders Stole, 6 Stole med røde Damaskes Sæder, 2 Konsolborde og et Hjørnebord, 2 Spejle i forgyldte Rammer med Lyse-Arme, en indlagt Kiste paa Fod, flere Spejle, en Kanapé med blaat Betræk, et indlagt Bord med en liden Grotte til Springvand indrettet, et Bord med Dambrædt, en Tronseng. Foruden disse mange Møbler fandtes i Boet en Mængde mindre Genstande, Køkkentøj, Glas, Porcelæn, Sengetøj, Dækketøj og Gardiner m. m. Mange Billeder var der: 16 bibelske historiske Stykker forestillende Kristi Lidelser, 36 Kobberstykker i forgyldte Rammer, 96 kongelige Portrætter med forgyldte Rammer hæftet paa 8 Brædter (det vil formodentlig sige, at der var 8 Skilderier med hver 12 Portrætter i), 3 kgl. Skilderier, 4 Papirsstykker. Vurderingen af disse Billeder tyder ikke paa, at det har været Kunstværker.

Der fandtes af mere værdifulde Genstande: en sølvforyldt Snustobaksdaase i Futeral, en Sølvkaarde, en Sølv-Hirschfænger med Kniv og Gaffel, et Guldur i grønt Futeral udgraveret med Mærke paa Værket: *Sieur Mercier*, et Par Guldærmeknapper, et Guldhalsspænde, et Par Sølv-Sko- og Knæspænder, en sort Skildpaddes Daase med Sølvgarnering. Desuden fandtes der en hel Del Sølvtøj.

Det lader sig ogsaa gøre at sige, hvorledes den gamle Borger var klædt; han har haft en stor Garderobe med fine og dyre Klæder; man havde sine Klæder i længere Tid dengang end nu; men det var ogsaa baade holdbarere og finere Varer, man fik. Peder Kruuse var, da han døde, i Besiddelse af følgende Dragter:

En blaa Manchesters Kjole, Vest og Bukser med	
gule Knapper	12 Rdl.
En grøn Plydses Kjole og Vest	10 —

En rød Klædes Kjole og Silkevest	7 Rdl.
En graa blakket Silkekjole, Vest og Bukser . . .	8 —
En graa Grassettes Kasseking med Forstykker og Vest	8 —
En mørkegraa Klædes Kjole med Vest og Bukser	4 —
En rød Stoffes Kjole og brocheret Vest samt et Par Atlaskes Bukser	3 —
En brun Silkekjole og en blaa do. Vest med Bukser	8 —
En sort overskaaren FløjelsVest med hvid Hermelin	2 —
En do. og et Par Fløjels Bukser	2 —
Tvende Kipper-Vester og en dito udsyet	3 Mk.
En Nankings Kasseking	2 —
En ulden Damastes Kasseking, blaa med Forstykker	1 Rdl.
En graa Frakke	3 Mk.
En Kjole paa blaa Stof med Ræveskind under	1 Rdl.

Desuden fandtes der 18 Kraver, 31 Par Manchetter og 22 Par Støvlemanchetter. Han gik naturligvis med Knæbukser og enten Sko med Sølvspænder eller langskaftede Støvler, hvortil disse Manchetter har hørt. Desuden var han udstyret med en Paryk, der, som man dengang brugte, endte i en Pung; han efterlod sig 5 saadanne Pungparykker.

Løsøreauktionen, som afholdtes den 27. Juli 1773, indbragte ikke mindre end 1096 Rdl. 4 Mk.

Alting tyder paa, at Peder Kruise var en velhavende Mand en Tid; han har vel ogsaa engang været en lykkelig Mand, da han saa, at han havde Fremgang i sine økonomiske Kaar; men Familieforholdet udviklede sig ulykkeligt. Han havde med Konen ialt 9 Børn, men af disse døde de 5 som ganske smaa, den sidste i Aaret 1765; derefter synes Forholdet mellem Ægtefolkene at være bleven daarligt. I Aaret 1767 satte Kruise de to Døtre, Tvillingerne Johanne og Mette, der var 12 Aar gamle, i Pension hos en Jfr. Petresch, som det fremgaar af følgende Brev fra ham:

Til Jfr. A. D. Petresch.

Da den gode Mad Swinck haver haft den Godhed for mig at recommendere mig Dem til at modtage mine tvende Pigebørn for at tilholde dem Guds frygt og en sømmelig Education og desuden lære dem, som Pigebørn kan vises dem i Syning med videre, saa og give dem deres Kost og Renlighed med Logement, saa tilstaar jeg i dette mit Brev at betale derfor aarlig to hundrede Rigsdaler, skriver 200 Rdl., som er 100 Rdl. for hver, saa længe de hos Dem forbliver, enten De nu behager at modtage disse Penge quarterly eller halvaarsvis eller paa een Gang, staar til Dem selv at befale. Dersom Forandring skulde ske, at De ikke vilde holde Børnene længere, udbeder jeg mig ydmygst, at jeg maatte faa det at vide $\frac{1}{4}$ Aar forud; det samme skal være min skyldige Pligt; men at det skulde ske, førend et Aar er forløben, saa jeg ikke gerne. I øvrigt anbefaler jeg Dem mine Børn, som den, der haver ene Direktion over dem, i den Tid, de skal være hos Dem, og udbeder jeg mig hos Dem, at De ikke vilde tillade dem at komme i andet Selskab, end hvor De selv er nærværende, og om nogen skulde indfinde sig for at udbede dem, det være sig hvem det maatte være, det da maatte blive dem nægtet, uden at jeg er selv tillige nærværende.

I øvrigt er jeg hjerteelskende Jomfrue med samtlige Familie Deres tjenstskyldige Tjener.

Kiøbenhavn, den 19. Maj 1767.

Peter Kruuse.

Jfr. Petresch gik ind paa denne Kontrakt. Mette Kruuse døde imidlertid allerede den 24. Marts 1768; hvor længe Johanne blev i Huset hos Jomfruen, vides ikke.

Faa Dage før Datterens Død, den 18. Marts 1768 havde Kruuse faaet Bevilling til at leve skilt fra Konen. Det fremgaar af den kgl. Bevilling, at Grunden til Skilsmissen var Konens slette Forhold imod Manden, Børnene og andre, og at hun, trods Løfte om efterdags at ville føre

et skikkeligt Liv, ikke havde forbedret sig. Manden beholdt da ogsaa Børnene, ligesom Konens Fader blev boende hos Svigersønnen. Men Johanne Christensdatter flyttede ud af Huset og lejede sig ind hos Garver Philip Andreas Gine i Larshjørnstræde. Hun fik af Manden en aarlig Sum af 200 Rdl. til sit Underhold; det var hende sikret i Separationsbevillingen, ligeledes fik hun Lov at tage med sig sine personlige Klæder og nogle Møbler; men naar Manden døde før hun, skulde Bøets Beholdning indsættes i Overformynderiet og hun af Renterne nyde Halvdelen og Børnene den anden Halvdel.

Det har sikkert ikke været noget lyst Hjem, Børnene er vokset op i, i alt Fald ikke i de senere Aar, og nogen let Sag var det heller ikke for Peder Kruuse at sørge for Børnenes Opdragelse. Pigebørnene havde han, som sagt, allerede før Skilsmissen anbragt ude. Den ældste Søn *Peder* synes at være kommen til Søs; ved Faderens Død 1773 var han i Grønland. Men den yngste *Mandrup* blev foreløbig hjemme og undervistes af en eller anden Student, indtil han den 15. Marts 1771 kom i Roskilde Katedralskole i 4de Lektie, og sattes i Kost og Logi hos en af Skolens Lærere; han gjorde hurtig gode Fremskridt i Skolen, hvor han forblev, til han den 18. August 1777 dimitteredes derfra som Student¹⁾. Datteren *Johanne* er vistnok kommen tilbage til Faderen igen — maaske holdt hun Hus for ham; men med hende gik det galt, hun blev Kæreste med Faderens Læredreng, og da hun i 1772 skulde have et Barn, jog den forbitrede Fader hende ud af Huset uden at give hende noget til at leve af; hun tog da sin Tilflugt til Moderen, som

---

¹⁾ Roskilde Skoles Discipelprotokol.

ved Øvrighedens Hjælp fik Faderen til at give Datteren 9 Mark ugentlig indtil Barnets Daab.

Peder Kruuses økonomiske Forhold er det i den Tid gaaet tilbage med; Underholdningsbidraget til Konen betalte han kun trevent, saa at hun maatte tvinge ham ad Rettens Vej; en hel Del Sølvtoj ses han i denne Tid at have pantsat paa Assistenshuset; Gaarden, han boede i, lod han forfalde. Den Ansøgning, han i 1772 indgav til Danske Kancelli, tyder ogsaa paa, at hans Formuesomstændigheder var daarlige; den refereres i Kancelliets Supplikprotokol¹⁾ saaledes: »Tobaksspinder Peder Kruuse her af Staden, som for at udrede sig af den Vidtløftighed, han paa nogle Aar er geraadet udi formedelst den Pension, han maa aarlig give sin Hustru, der ifølge en kgl. Bevilling lever separeret fra ham, og de Bekostninger, han har maattet gøre paa deres fælles Børn, er sindet at bortsælge sin ejende Gaard og Huse her i Staden, anholder om Bevilling, at, naar hans Gæld er betalt, det overskydende da maatte indsættes i Stadens Ober-Formynderi, og hans Hustru deraf nyde sit Ophold saa længe han lever; men om han først ved Døden skulde afgaa, da alene Renten til hendes Død af den halve Kapital og Lavets fælles Arbejde, som siden henfalder til deres Børn; samt at Sønnernes Arv ej af Oberformynderriet maa blive udbetalt, førend de have fyldt deres 25 Aar, og Datterens, førend hun indtræder i lovligt Ægteskab.« Ansøgningen blev afslaaet, væsentligt fordi Konen havde Sikkerhed i Gaarden for de 200 Rdl. om Aaret, og man ikke mente, at hun vilde være tilstrækkelig betrygget, hvis han saaledes likviderede.

I Foraaret 1773 blev Peder Kruuse syg og laa til Sengs

---

¹⁾ Sjællandske og fynske Suppliker 1772—73 Nr. 1224.

i det lille Kammer inden for Butiken i Kælderen. Her tilsaa Lægen Johan Pauli ham; fra den 31. Marts kom Lægen ofte til ham, og 6 Gange maatte han paa den syges Begæring vaage hos ham om Natten fra Kl. 8 Aften til 5 à 6 om Morgenen. Hvad Sygdommen bestod i, oplyses ikke. Ogsaa af sin fraskilte Kone fik Kruuse Besøg, medens han laa syg i Kælderen. Men den 25. April sendte Kruuse Bud efter Hyrekusken Rasmus West og lod sig køre ud til Gaarden paa Amager; det var en Søndag Aften i et raat og vindigt Regnvejr, og Flytningen foregik uden Lægens Vidende og Vilje. Men Kruuse har vel trængt til bedre Pleje end den, han fik i sin gamle Bolig. Gaarden paa Amager havde han solgt til Mad. Christiane Holm, og det var hende, som nu skulde opvarte ham med Mad, og hvad han ellers behøvede. Men 14 Dage efter døde han, den 7. Maj 1773 Kl. 12 slet. Enken lod ham pænt begrave paa Vor Frelsers Kirkegaard den 11. Maj 1773; Begravelsen kostede 89 Rdl. 2 Mk. 8 Sk., en temmelig betydelig Sum dengang. — Regningerne over Omkostningerne ligger endnu blandt Boets Papirer.

Naturligvis er det ikke nu muligt af det sparsomme Stof, der er overleveret, at danne sig nogen Forestilling om Tobaksmester Peder Kruuses Person; kun ganske lidt kan man slutte sig til. Han har ikke været nogen ganske udannet Mand, han efterlod sig saaledes ikke faa Bøger; han findes ogsaa opført blandt Subskribenterne¹⁾ paa et forholdsvis, saa tungt læst Værk som Hans Mossins »Forsøg til en Dansk Terminologie eller Beskrivelse over de Ord i det danske Sprog, som betegner

---

¹⁾ Paa den Tid brugte man at trykke Subskribenternes Navne i Bogen, der subscriberedes paa.

de Ting, der henhører til Tænkekunsten og Moralen«, hvilken Bog udkom i 2det Oplag i Bergen 1766. Det taler ogsaa til hans Fordel, at han anvendte saa mange Penge til Børnenes Opdragelse. Han har i det hele taget ikke været kneben med Penge. De Udgifter, han satte sig for, ved at love Konen 200 Rdl. om Aaret, give 200 Rdl. om Aaret for Døtrene, betale Information til Sønnen Mandrup, var vel nok mere end han kunde bære. Det ses ogsaa, at han undertiden har laant Bekendte og Venner Penge, og undertiden er han vel bleven narret for dem. Kruuse har vel været af et lyst og livligt Sind i sine yngre Aar, men Livets Storme har taget paa ham. Dr. Pauli siger om ham: »Kruuse var en vel prøvet Mand, der i sin Levetid havde erfaret almindelig Utroskab i Verden, nu af en, nu af en anden, og derfor kunde have god Føje til at være mistroisk«.

III

MANDERUP PEDERSEN KRUISE

MANDERUP¹⁾ PEDERSEN KRUISE, Søn af Tobaksspinder og Mester paa Tobaksfabriken »Haabet« Peder Pedersen Kruise, var født 1760 14. Decbr. paa Christianshavn og blev døbt den 19. Decbr. i Frelserens Kirke. Fadderne var: Md. Holck, Jfr. Lassen, Kapellanen Hr. Albert Trojel og Monsieur Holck og Tønnesen. Holck er temmelig sikkert Agent Hans Holck, »de fattiges Tolk«, som han kaldes i Wessels bekendte Vers; han var Købmand og Udgiver af Adresseavisen og havde en Del at gøre med samfundsnyttige og velgørende Institutioner; af Skiftet fremgaar, at P. Kruise ogsaa ellers har haft Forbindelse med ham. Tønnesen er maaske en Paa-rørende af den afdøde Kapellan Tuxen, hvis Hustru var født Tønnesen, og som synes at have hørt til Familiens Venner. Barnet blev kaldet Manderup efter denne Kapellan ved Vor Frelsers Kirke, Manderup Pedersen Tuxen, der var død et halvt Aars Tid i Forvejen, den 9. Maj 1760. I N. E. Tuxens Bog om Søofficeren Peder Mandrup Tuxen fortælles følgende²⁾: »Da Drengen var kommen til Verden, sendte Præsten ved Vor Frelsers Kirke, Mandrup Pedersen Tuxen, vor Tuxens Bedstefader, et Lykønskingsdigt til Forældrene, hvori han spaaede, at den nye Statsborger vilde blive Præst og Jubilar. Dette tyder paa et venskabeligt Forhold mellem Familierne og var vel Anledning til, at den lille Søn blev døbt Manderup Peder.« Denne Historie, der senere

---

¹⁾ Navnet skrives snart med, snart uden e. ²⁾ København 1883, S. 21.

er gaaet over i ~~Zacharias Nielsens Bog~~, maa nødvendigvis være urigtig for Hovedsagens Vedkommende, Digtet og Spaadommen; om der ligger noget sandt til Grund for Historien og da hvor meget, lader sig vist ikke længere udrede. Ifølge Kirkebogen er Barnet kun døbt med Navnet Mandrup; efter Faderens Fornavn maatte han tillige komme til at hedde Pedersen.

Om Mandrups Barndomshjem er talt i Biografien af Faderen. Fra Tiden straks efter Faderens Død fortæller ~~Zacharias Nielsen~~¹⁾ en Historie, som er blevet noget mere rørende, end den var i Virkeligheden; Fantasien er løbet af med Digteren. Sagen forholdt sig saaledes: Den 12—13-aarige Dreng Manderup, der formodentlig i Anledning af Faderens Død var kommen hjem fra Roskilde, løb en Dag ud til Gaarden paa Amager, hvor han vel i tidligere Tid var vant til at lege; under Legen kom han ind i en Gang i Stuehuset, og af Ugatsomhed kom han til at støde et Segl af, som af Rettens Folk var sat for en Dør. Gaardskarlen blev forskrækket derover og Sagen blev meldt til Retten; den ordnedes dog hurtigt uden Ulejlighed for Drengen og Moderen; da de andre Segl stadig var for, var det nemlig tydeligt nok, at Døren ikke havde været aaben. At Drengen ikke, som Z. Nielsen mener, har villet se til sin døde Fader, er sikkert; Begivenheden foregik nemlig den 14. Maj, og Faderen var begravet den 11., og den 12—13 Aars Dreng kunde ikke være uvidende om, at Faderen var begravet; han havde naturligvis selv været med til Begravelsen.

Efter at være bleven Student førte Manderup Kruuse et muntert Ungdomsliv, han deltog i Byens Selskabelighed og i Klublivet; han optraadte som Skuespiller i pri-

---

¹⁾ ~~Provsten i Højelse S. 10.~~

vate Krese og i Foreningerne; han var Digter og omgikkes Tidens Skønaander som Knud Lyhne Rahbek, der vedblev at staa i Forbindelse med ham, efter at han var bleven Præst i Højelse. M. P. Kruuse regnedes selv med blandt Tidens ansete Digtere; han skrev baade Drikkeviser, patriotiske Digte og aandelige Sange; men ikke et Vers er naaet ned til Nutiden, saaledes at det huskes og kendes. Som mange andre Digteres var hans Produktion stærkt præget af sin Tid, for lidt af personlig Ejendommelighed. Det blev ikke som Digter, at han skulde yde sit Bedste, men som Landsbypræst, i hvilken Stilling han i en ualmindelig Grad kom til at gøre Fyldest.

Da han blev forlovet med Inger Ørsløv, en Datter af den ansete Overjordemoder ved Frederiks Hospital, gjaldt det om at skaffe sig en Stilling for at kunne gifte sig. Manderup Pedersen Kruuse havde allerede i mange Aar været Student, men det muntre Ungkarleliv blandt Byens Skønaander havde ikke været gavnligt for Studierne. Der syntes endnu at være langt til Eksamen; Kruuse besluttede da, for at slippe hurtigere til den, at nøjes med at læse til 3die Karakter, »non contemnendus«; dette kunde dengang lade sig gøre; en Samtidig, Konferensraad Jacob Mandix, fortæller derom: »Til at faa theologisk Examen med non contemnendus eller, som man kaldte det, uden Character, udfordredes da kun at kunne oversætte det nye Testament verbotenus paa Latin og at kunne gjøre Rede for et kort Compendium af Dogmatiken og bibelsk Historie. Dette var en sædvanlig Studeremaade, og saa langt fra, at den havde noget nedværdigende ved sig, blev det endog af nogle Vedkommende anset som Beviis paa christelig Ydmyghed, at man ingen Character attraaede. Den var ei

heller i nogen Maade fornøden; thi med denne Examen havdes Adgang til ethvert Præstekald, hvortil enten Kongen selv eller de langt talrigere Kirkepatroner kaldte, og saa bestemte Lykken de videre Fremskridt.«¹⁾

Theologisk Examen fik Kruuse 1786 21. Juni og allerede et Aar efter fik han det Kald, som han skulde virke i lige til sin Død, i henved 59 Aar. I Sommeren 1787 blev det ordnet saaledes, at han blev Sognepræst til Højelse og Lellinge Menigheder under Vallø Stift; her var hans Svoger Iver de Hemmer bleven Præst i Foraaet 1785; men denne blev nu forflyttet og blev Stiftspræst ved Vallø Kloster; han og hans Hustru Anna Johanne Ørsløv mentes at egne sig bedre til at omgaas de fornemme gamle Damer paa Vallø end Manderup Kruuse og Inger Ørsløv; Hemmer havde, før han kom til Højelse, været Prædikant ved det Harboeske Fruekloster i København. Da Højelse-Kaldet var noget større end Vallø-Embedet, blev det bestemt, at Kruuse skulde betale Svogeren 100 Rdl. aarlig. Den 30.—31. Aug. 1787 udstedte Vallø Stifts Abbedisse, Sophie Magdalene Hertuginde af Slesvig-Holsten-Glücksborg, og dets Provisorer, Grev A. H. Moltke og Gehejmestatsminister Henrik Stampe, Kaldsbrev for Manderup Pedersen Kruuse, og det konfirmeredes af Kongen d. 21. Septbr. s. A. Embedet tiltraadtes straks, og Brylluppet med Inger Ørsløv stod den 3. Oktbr.

Om Kruuses Liv i Højelse har Zacharias Nielsen fortalt smukt og udførligt i sin Bog, og der er derfor ingen Grund til her at fortælle det om igen. Det skal kun siges, at M. P. Kruuse blev en dygtig og anset Præst;

---

¹⁾ Danmarks Tilstand for omtr. 60 Aar siden. Kiøbenhavn 1830 S. 43.

han var baade en god Prædikant, en afholdt Sjælesørger og en dygtig og arbejdsivrig Bestyrer af Sognets offentlige Sager, dets Fattig- og Skolevæsen. Han blev 1804 Provst i Ramsø Herred, og i Tidens Løb fik han baade Ordner og Titler som Paaskønnelse af sit Arbejde. Han fik 1815 31. Juli Rang med Amtsprovster, og 1832 4. April udnævntes han til Konsistorialraad. Da Danske Kancelli ved denne Lejlighed fik et kongeligt Reskript af 1832 24. Marts om, at Provst Kruuse skulde være Konsistorialraad, maatte Kollegiet gøre opmærksom paa, at med denne Titel var forbunden Rang i 6. Klasse Nr. 3, men Kruuse havde i Forvejen Rang med Amtsprovster i 5. Klasse Nr. 8, og det var jo ikke Meningen, at Kruuse skulde gaa nedad i Rang; Bestallingen kom da til at lyde paa, at Provst Kruuse udnævntes til Konsistorialraad med Rang i 5. Klasse Nr. 3¹⁾

1836 28. Oktober blev Provst Kruuse Ridder af Dannebrog og 1837 12. Septbr. Dannebrogsmænd.

Præstefolkene i Højelse fik mange Børn, af hvilke de i Tidens Løb fik baade Glæder og Sorger. Ogsaa paa andre Maader kunde der til Tider hvile Bekymring paa Manden; Hustruen viste sig saaledes i sine senere Aar at have arvet sin Faders Svaghed. Men i det store og hele maa det vel siges, at Livet formede sig lykkeligt og rigt for M. P. Kruuse. Det var et stort og livligt Hus, der førtes i Præstegaarden; man omgikkes alle Egnens Præstefolk og andre dannede Familier; deres Navne lærer vi at kende, naar de optræder som Faddere ved Børnenes Daab; der er Præsterne Ivar de Hemmer paa Vallø, Provst H. S. Kragelund i Herfølge og hans Efterfølger Tønnes Tønnesen, Ole Isaksen Livyn i Ørsted,

---

¹⁾ 1. Dept. Reg. Nr. 74, 1832 4. April.

Rasmus Fog i Køge, Hans Kihl i Ejby og flere, der var Landmænd som Forpagter Møller og Møller Pedersen fra Lellingegaard, Skovrider Monfeldt, Ebbe Hansen fra Ydesholm, Forpagter Jacobsen paa Billesborg, Naur paa Vallø, Thanning paa Ny Lellingegaard, Proprietær Lassen paa Benzonseje, Birkedommer With fra Vallø og navnlig Stiftslægen Rode; der var Apoteker Blumensaadt fra Køge og Kantor Kynde fra Vallø og adskillige fra København, deriblandt de gamle Venner Rahbek og Kierulf. Og som Børnene voksede til, førte de deres Venner og Bekendte med hjem. Da baade Husmoderen og Husfaderen var dygtige Mennesker, der i deres lange Liv indgød deres Omgivelser baade Respekt og Kærlighed, kom Højelse Præstegaard til at betyde meget for Egnen og navnlig for den talrige Slægt, som udgik fra dette Hjem.

Som Kruuse blev ældre, blev hans Produktion som Digter mindre og udfoldede sig væsentlig ved Familiefester; men som gejstlig Taler blev han temmelig bekendt, og flere af hans Taler er trykte; ogsaa andet literært Arbejde gav han sig undertiden af med; han har saaledes leveret Oversættelser af et Par theologiske Skrifter. En Fortegnelse over hans samlede literære Produktion kan passende tilføjes her efter Nyrup og Krafts og Erslews Forfatterleksikonner:

M. P. Kruuses Skrifter:

- Mindetale over Henrik Gerner. 1788.
 Danmarks brudte Fred. Et Digt. 1807.
 Jessens Kamp ved Sjællands Odde d. 22. Marts 1808. Et Digt
 helliget Danmarks Søkrigere. 1808.
 Mindesang om M. Luther. 1821.
 Om den falske Theologie og den sande Tro. En Stemme af
 Menigheden ved Henrik Steffens. Oversat 1825.

Taler holdte i Bregentved og Valløes Slotscapeller den 8. Aug. og 28. Oct. 1831 ved Præmieuddelinger til Skolelærere og Skolebørn osv. 1832.

Om den katechetiske Behandling af Treenighedslæren af K. Sack. Oversat, tilligemed et Sendebrev som Forord til Præsten, Ridder Hornsyld. 1834.

Epistola qvam plurimum venerando episcopo theologiæ doctore I. P. Mynster gratulandi causa offert M. P. Kruise. Hauniæ 1834.

Jubelprædiken. 1837.

En hel Del særskilt trykte Lejlighedssange.

Bidrag i:

Minerva 1786 II, 348:

En Bondekones Klage over at have mistet sin Mand, Moder og Barn.

Rahbeks Lommebog for Skuespilyndere 1788:

Digte.

Aftenposten 1791 Nr. 26:

Sang i Anledning af Abbedissen paa Vallø Sophie Magdalenes Fødselsdag.

Lindbergs Maanedsskrift for Christendom og Historie.

Bd. I, Side 1—40:

Kortfattet Anskuelse af Christendommens Tilstand i vore Dage, og hvad der for samme er at frygte og at haabe.

Bd. II, Side 198—228:

Theologi og Naturvidenskaberne med særdeles Hensyn til Hr. Dr. Bretschneiders Sendebrev til en Statsmand, af Ev. Kirchen-Zeitung 1830 Nr. 50—52.

Møllers Tidsskrift for Kirke og Theologi I, 229—38:

Sørgetale ved Amtsprovst Bøghs Jordefærd, holdt i Herfølge Kirke den 22de October 1831.

Brammers Kirkelige Lejlighedstaler. 1ste Samling, S. 223—58, 297—305, 330—36, 359—69:

Tale ved Sølieutenant B.s og Jfr. M. M. T.s Ægteforening.

Tale ved min Søns, Premierlieutenant i Sætaten C. F. Kruuses, og Jfr. E. I. A. Buddes Ægteforening.

Tale ved F. I.s og min Plejedatter Jfr. V. R. D.s Ægteforening.

Tale ved Lægen C. F. C. W.s og Jfr. C. E. T.s Ægteforening.

Tale ved Jfr. A. M. M.s Jordefærd.

Sørgetale ved Provstinde H. M. Tønnesens Jordefærd.

Sørgetale ved Pastor G. M. Münsters Jordefærd.

Sørgetale ved min Svogers, Stiftspræst Ivar de Hemmers Jordefærd.

2den Samling, S. 346—63, 405—28, 441—49, 459—64:

Tale ved Pastor A. A. Koefoeds og min Datters K. I. Kruuses Ægteforening.

Tale ved ordineret Catechet T. S.s og Jfr. C. M. T.s Ægteforening.

Otte Indledningstaler til Mødre, som holdt Kirkegang.

Tale ved Pigebarnet A. M. M.s Begravelse.

Tale ved en døvstum Pige, M. A.s Datters Jordefærd.

Sørgetale ved Enke-Madame H.s Jordefærd i Køge.

•Rahbeks Mindekrans• S. 66—69:

Knud Lyne Rahbek (ogsaa trykt i »Samling af Skrifter til Erindring om K. L. Rahbek«).

Berlingske Tidende 1833, Nr. 195:

Lykønskning til H. M. Kongen ved hans Hjemkomst efter hans Sygdom.

I Evangelisk-christelig Psalmebog er optaget af Kruuses Digte: Nr. 225 og 419.

Af M. P. Kruuse og hans Hustru findes følgende Billeder:

To Malerier af M. P. Kruse og Inger Ørsløv; Brystbilleder, malede af Erik Pauelsen (f. 1749, d. 1790); nu i cand. pharm. Fritz Kruuses Besiddelse.

Erik Pauelsen var en dygtig Portrætmaler, men havde vistnok nogen Tilbøjelighed til at forskønne sine Modeller; smlgn. hans Billede af Johannes Ewald (reproduceret i P. Hansens Literaturhistorie). Ogsaa disse to Billeder, som formodentlig er malede i et af de sidste Aar af Kunstnerens Liv, er meget smukke.

Et Litografi en face til venstre i Ornat med Pibekrave, dekoreret med Ridderkorset. Kgl. Stentr. N. B. Krossing og E. Fortling lith. Underskrift: M. P. Kruuse.

Med trofast Aand og med et kjærligt Hjærte
Han ledte Hjorden i halvhundred Aar.
Med sandt Apo-telsind han lærte:
Hver den, som troer, til Himmerige naer.

Om M. P. Kruuse er skrevet: af Pastor A. Jantzen i Biografisk Leksikon en kortfattet Biografi (en halv Side).

N. P. Nielsen: Konsistorialraad M. P. Kruuse i Højelse og Lellinge. Køge 1912.

En ganske lille Piece paa 21 Sider, Særtryk af »Østsjællands Avis«, har opsamlet nogle af de Erindringer, som endnu paa Egnen findes om M. P. Kruuse.

Zacharias Nielsen: Provsten i Højelse. København 1915. 236 Sider.

Det er en velskreven Bog af en gammel Digers øvede Pen; den fremtræder ikke udtrykkelig som en Biografi, man har derfor maaske ikke Lov at bebrejde den, at man har vanskeligt ved at se, hvor Virkeligheden hører op, og hvor Digtingen begynder. Den giver et levende Billede af M. P. Kruuses og Hustrus Personer, deres Virksomhed og Livet i Højelse Præstegaard.

IV

KAREN LYNOV

KAREN LYNØV

SOM GIFT MD. ØRSLØV, SENERE FRUE BRUENECK

I sin forøvrigt saa tiltalende Bog om Provsten i Højelse giver *Zacharias Nielsen* ogsaa et Billede af *M. P. Kruuses* Svigermoder, *Karen Ørsløv, f. Lynov*. Om Forfatteren har haft Familietradition eller skriftlige Optegnelser til Raadighed ved Udarbejdelsen af dette Billede, ses ikke; maaske har han, i den Mening, at *Karen Ørsløv* var en temmelig ubekendt Person, troet st kunne give sin Fantasi frit Løb. En af *Zacharias Nielsens* Kilder til hans Skildring er aabenbart Biskop *J. P. Mynsters* Erindringer fra sin Barndom; denne giver følgende Skildring¹⁾ af det Ørsløv'ske Hus: »Han (d. e. *Mynsters* Legekammerat *Carl Ludvig Rogert*) var i Huset hos en Md. Ørsløv, som var Over-Jordemoder ved Fødselsstiftelsen, der dengang var forbunden med *Frederiks Hospital* og indtog den ene af Hospitalets Hovedbygninger. Hun var en ret net og temmelig snaksom Kone, hos hvem det kun var mig paafaldende, at hun ikke kunde udtale Bogstavet L, men f. Eks. sagde: »Min ninne Nudvig«. I hendes Hus var Tonen meget forskellig fra den i vort. Hun havde to smukke Døtre, som begge var forlovede med teologiske Kandidater, hvilke da ogsaa bragte flere unge Mennesker i Huset. Den ældste af Døtrene var især godmodig og elskværdig, og ligeledes foretrak vi hendes

---

¹⁾ Meddelelser om mit Levned S. 17.

Forlovede, en Mand, som allerede dengang havde megen Yndest i flere dannede Krese, og hvis Navn siden har haft en god Klang i Kirken og i en temmelig stor Del af Landet, *Mandrup Peter Kruuse*. Men ogsaa andre, som har kendt Karen Ørsløv personlig og staaet hende nær, har skrevet om hende.

Karen Lynovs ydre Livsomstændigheder er følgende: Hun blev gift med Lærredshandler *Abraham Ørsløv*, som døde 1789 25. Juni, 65 Aar gammel, i Højelse Præstegaard. De havde to Døtre; den ældste, *Inger Ørsløv*, blev gift 1787 3. Oktober med *Mandrup Pedersen Kruuse*: den anden, *Anne Johanne*, blev gift 1785 6. Januar med *Iver de Hemmer*, som 1787 blev Præst ved Vallø Stift. Karen Ørsløv blev i 1771 ansat som Over-Jordemoder ved Frederiks Hospital. Efter sin første Mands Død blev hun gift anden Gang, viet i Garnisons Kirke 1790 19. Juli til Kaptajn *Caspar Frederik Brueneck*, der var født 1752 og døde 1832; Brueneck havde af Helbredshensyn taget sin Afsked af Militærtjenesten og var 1789 blevet Tolder i Laurvig og Sandefjord¹⁾, i 1893 avancerede han til Toldinspektør sammesteds²⁾. *Karen Brueneck* døde i Norge 1809; hun havde ingen Børn i dette sit andet Ægteskab. Fra hendes Mands første Ægteskab nedstammer bl. a. de to Grosserere i Kristiania *Christian Frederik Brueneck* og *Ludvig Høst Brueneck*, og fra hendes Mands Broder, Major *Peter Christian Brueneck*, Købmand *Gabriel William Brueneck* i Bergen³⁾. Om Fru Bruenecks Liv i Norge vides ellers ikke noget, det er fra hendes Virksomhed paa Frederiks Hospitals Fødselsstiftelse at hun er kendt; som Jordemoder var hun højt

---

¹⁾ Generaltoldkammerets kgl. Resolutioner 1789 10. Juli. ²⁾ Anf. Sted 1793 6. Marts. ³⁾ H. Krog Steffens: Norske Slægter. 1912.

skattet, baade for sin Dygtighed og for sin Karakter. Professor *E. Ingerslev* skriver i sin Bog om den bekendte Læge *Matthias Saxtorph*¹⁾: »Md. Ørsløvs Navn bør ogsaa i andre Henseender ikke glemmes under en Skildring af hendes Chefs Historie, thi hun var ham utvivlsomt en udmærket Medhjælp i største Delen af hans Virksomhed. Hun blev examineret 12. Septbr. 1769 og har sikkert tiltraadt Pladsen i Stiftelsen 1771, idet Inspektør *Hempel* i en Indstilling til Direktionen Sept. 1786 i Anledning af hendes Ansøgning om frit Brænde henviser til hendes 15 Aars Tjeneste i Stiftelsen. — Saxtorph har selv sat Karen Ørsløv, der altsaa bistod ham i mindst 20 Aar, det bedste Minde, idet han i sit Foredrag 1781 i Videnskabs-Selskabet nævner hende som et Mønster for mange andre paa Grund af hendes store Indsigt og Færdighed; og i Deliberationen blandt Direktionens Medlemmer om hendes ovennævnte Brændselsansøgning kaldes hun af *Gulbrand* for en næsten mageløs Jordemoder i Stiftelsens Tjeneste.«

Ogsaa Saxtorphs Elev, Lægen *Christian Jacob Theophilus de Meza* (Generalens Fader) følte sig nøje knyttet til Karen Ørsløv; i 1783 dedicerede han et medicinsk Skrift til *Saxtorph* og *Karen Ørsløv*, til den sidste med disse Ord: »som et lidet Pant for min Taknemlighed for hendes Vejledning til praktisk Øvelse.«²⁾ — Hvor de Meza i »Mit medicinske Levned« taler om sin Examenstag 1781 5. December,³⁾ siger han: »Klokken 9 om Morgenen var jeg tilsagt at møde paa Valpladsen. Fader *Saxtorph* havde bevæbnet sig med alle baade skarpe og stumme Instrumenter, der henhøre til Giordemoderkunsten, og *Moder Ørsløv* havde forsynet mig med en

---

¹⁾ S. 142. ²⁾ Ingerslev S. 227. ³⁾ Personalhist. Tidsskr. 7. R. I, 274.

god Frokost og nogle Glas ægte Champagnevin, der saaledes havde oprømmet mit Sind og mine Geister, at jeg i al Glæde og Lystighed hopped hen til Studiegaarden, hvor allerede en hel Skare af nysgierrige Medstuderende ventede min Ankomst.« Han tilskriver Md. Ørsløvs Champagne en god Del af det heldige Udfald, Examenen fik for ham. Efter at have talt om sine mange Viderverdigheder paa Besøg hos Barselpatienter fortsætter de Meza: »Alligevel bleve alle disse Bitterheder forsødede ved den moderlige Ørsløvs blide og kiærlige Omhyggelighed; hvor ofte opmuntrede hun ikke mit vaklende Mod i besværlige Forretninger, hvor tit trøstede hun mig ikke, naar jeg kom hjem, bleg af Angst over de mange Lidelser, som de stakkels Fødende maatte udstaa under den Operation, jeg var nødt til at udøve. Hvor tit vederkvægede og oplivede hun mine synkende Kræfter med en styrkende og lædskende Drik, hvor megen Hiælp og Omsorg ydede hun mig ikke, naar Sygdom fængslede mig til Sengen! Dog, det vilde være et lige saa forgieves Arbeide at afmale hendes ædle Venskab, som det vilde være forgieves med Ord at udtrykke min Erkiendtlighed for de af hende modtagne Veldædigheder. Held hende derfor, hvor hun staaer og gaaer, til den sildigste Alder!«

Karen Ørsløvs Hjælpsomhed ses ogsaa deraf, at hun, da i 1788—89 to portugisiske Studenter havde faaet Lov at studere i Fødselsstiftelsen, indrømmede dem en af sine Stuer, da der ellers ikke var Plads i Stiftelsen¹⁾.

Ved Hoffet benyttedes hun som Jordemoder. Naar det i Familien har heddet, at hun bistod Dronning *Caroline Mathilde*, beror det paa en Fejltagelse; paa den Tid, dennes yngste Barn, Prinsesse *Louise Augusta*, fødtes

---

¹⁾ Ingerslev S. 130.

(1771), var Karen Ørsløv først nylig bleven ansat ved Hospitalet. Men senere benyttedes hun af Arveprins *Frederiks Gemalinde Sofie Frederikke*; først 1781, da der fødtes en Prinsesse, som kort efter døde; derefter ved Prins *Christian Frederiks*, den senere Kong *Christian VIII's* Fødsel 1786 18. September; og endelig ved Prinsesse *Juliane Sofies* Fødsel 1788 18. Februar. Det er muligt, at hun endnu hyppigere har været benyttet ved Hoffet; men ved de tre nævnte Lejligheder maatte hun have Vikar paa Hospitalet, da hun maatte flytte op og bo paa Slottet, undertiden i flere Maaneder¹⁾.

Straks efter at være blevet gift anden Gang søgte Fru *Brueneck* om Afsked fra Hospitalet, men tillige om, at hendes Efterfølger kun maatte foreløbig ansættes, indtil det var afgjort, om Kaptajn *Brueneck* forblev i sin Stilling i Norge, eller han maaske fik Ansættelse i København, da hun tænkte sig Muligheden for at genoptage sin Virksomhed ved Hospitalet. Paa denne hendes Ansøgning svarede Hospitalets Direktion i en Skrivelse 1790 10. December: »Ifølge Deres Skrivelse af 8. Aug. d. A., hvori forlanges, at det maatte tillades, at en anden paa en føje Tid blev antaget i Deres Sted, indtil De nærmere maatte erfare Deres forestaaende Skæbne, om De skulde forblive i Norge eller med Deres Mand forflyttes her til Staden for igen at tiltræde Jordemoder Embedet ved Stiftelsen, have vi i Betragtning af Deres forhen udviste tro Tjeneste og Nidkærhed for Stiftelsen villigen føjet Dem, saalænge vi nogenlunde kunde, og ladet Embedet til videre staa aabent for Dem; men da Stiftelsens Vel udfordrer, at der snart maa beskikkes en fastsat Jordemoder, saa have vi besluttet til førstkommende

---

¹⁾ Ingerslev S. 142.

Nytaaer at besætte Embedet, hvilket vi ikke ville undlade Dennem herved at bekendtgøre.« Derefter ansattes fra Januar 1791 *Md. Lange* som Stiftelsens Jordemoder¹⁾ Kaptajn *Brueneck* forblev, som omtalt, i Norge, og i Aaret 1798 ansøgte Fruen om en Pension af Hospitalet paa 100 Rdl. aarlig, hvilket Hospitalets Direktion dog med Beklagelse maatte afslaa.

Hvor megen Forbindelse, hun har haft med sine Børn i Danmark, kan nu ikke oplyses; det ses, at hun i Aaret 1792 i Højelse Kirke bar sin Dattersøn *Hans Ivar Kruuse* til Daaben. —

Karen Lynovs Fader kendes ikke, derimod ses hendes Moders Navn af Folketællingen 1787; dengang boede paa Hospitalet hos Karen Ørsløv hendes Datter *Inger* og hendes Moder *Ane Helmerskov*, der var Enke og 60 Aar gammel.

Karen Lynovs Mand *Abraham Ørsløv* var Lærredshandler; i 1765 boede Ægteparret paa Ulfeldts Plads (nu Graabrødre Plads), da det fik sin Datter *Inger* døbt i Helliggejstes Kirke den 30. Juni 1765²⁾. I 1762 boede ifølge Skattemandtallet paa Ulfeldts Plads, Frimands Kvarter Nr. 63 Afg. *Christen Hansens* Enke som Hus-ejer tillige med sin Søn, Lærredshandler *Abraham Christensen*, og Datter *Inger Margrethe Christensdatter*. Denne *Abraham Christensen* er sikkert Karen Lynovs senere Mand, som maaske endnu ikke dengang havde anlagt Navnet Ørsløv. I Kældereren i det samme Hus boede *Hans Ørsløvs* Enke med sine to Børn *Margrete Elisabet* og *Abraham Ørsløv*; denne sidste kan ikke være Karen Lynovs Mand, da han opgives at være født 30. Maj 1753.

---

¹⁾ Ingerslev S. 143. ²⁾ Kirkebogen.

Men Kælderfamilien var formodentlig i Slægt med Husejerens.

Abraham Ørsløv boede, da hans Kone blev Jorde-moder, sammen med hende paa Fødselsstiftelsen; men da han, efter Overlevering i Familien, udspejdede, hvem der kom kørende som Patient til Anstalten og ikke holdt denne sin derved erhvervede Viden hemmelig, blev han forvist fra Hospitalet og boede siden paa Kulturvet. Han blev med Tiden mere og mere drikkældig, og denne hans Svaghed nedarvedes til nogle af hans Efterkommere¹). Han døde hos sin Svigersøn i Højelse.

---

¹) Meddelt af en Dame, hvis Moder i sin Ungdom var i Huset hos Provstefamilien i Højelse.

V
DOKUMENTER

Danske Kancelli, Sjællandske Registre 1766—68.

Nr. 132. Peder Kruise Bevilling at være separeret
fra hans Hustru.

C 7 mus.

G. A. V. at effter som Peder Kruise Borger og Tobakspinder i Vores Kongelig Residentz Stad Kiøbenhavn for Os allerunderdanigst haver andraget, at effter at hand i afvigte Aar, i Henseende til hans Hustrus, Johanna Kruuses, slette Forhold imod ham, deres Børn og andre, havde gjort allerunderdanigst Ansøgning om Separation med hende og hun der effter var bleven indkaldet for Magistraten i bemeldte Kiøbenhavn, da hun samme Tiid baade mundtlig og skriffthg maatte tilstaae, at hand hafde Føye til at søge Separation, og lovet efterdags at ville føre et skikkeligt Liv og Levnet, med Samtykke, at det passerede ellers skulde være hende en aaben Sag, i hvilken Anledning hun og bad, at hans Ansøgning med vedfuldté Attester maatte forblive under Magistratens Forvaring, skal fornevnte Supplicantens Hustrue, uaget saadant hendes giorte Løfte med viidere, baade inden og uden Huuset have opført sig saaledes, at hand høylig er nødsaget allerunderdanigst at anholde om Separation. Da som det af den fra Vores Ober Præsident samt Borgemestere og Raad i bemelte Kiøbenhavn nu her over indkomne allerunderdanigste Erklæring er fornnummen, at den imellem Supplicanten og Hustrue værende Ueenighed har fremdeles vedvaret og nu saaledes tiltaget, at det ikke er ventelig, de igien vil blive eenige, saa ville Vi effter bemelte Peder Kruuses allerunderdanigste giorte Ansøgning og Begiering allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at han og hans

Hustrue, bemelte Johanna Kruise, maa leve separeret fra Bord og Sæng, og hun være pligtig at boe for sig selv, imod at hand aarlig giver hende til Huusleye og Underholdning med viidere 200 Rdl. og det i fiire Terminer, nemlig hvert fierding Aar halvtredsindstyve Rigsdaler, hvorføre hand skal stille hende Sikkerhed, at samme 200 Rdl. rigtig vorder hende betalte, da hun skal pligtig være selv at svare til, hvad Giæld hun hereffter maatte gjøre, og ey maa befatte sig med deres Børn eller over dem at have nogen Raadighed, dog at det maa være hende tilladt at see til dem, saa og at hendes gamle Fader fremdeeles nyder skikkelig Ophold og Underholdning af Supplicanten, og skal hund, ifald Manden først ved Døden skulle afgaae, lade sig nøye med den halve Rente af det, deres felleds Boe kand blive udbragt til, og deres Børn at nyde den øvrige halve Deel, samt at heele Boets Beholdning skal indsettes i Oberformynderiet, paa det at samme ved begge deres Død kand komme deres felleds Børn til Nøtte, hvorimod hand af Boed skal udlevere hende foruden hendes Gang- og Linklæder, hvorunder skal forstaaes alt hvad hun har haft til sit Klædemon, vere sig Guld, Sølv, Silke, Ulden og Linned, hvad Møbler hun til fornøden Brug maatte behøve, saa og noget Linnet samt Kiøkken Tøy, ifald hun saadant skulle forlange, alt imod hendes Tilstaaelse og paa de Vilkaar, at samme ved paakommende Dødsfald igjen kand blive indbragt i Boet eller komme deres Børn til Deeling.

Forbydendes etc.

Christiansborg den 18de Martii 1768.

O. Thott.

Om Peder Kruuses Forhold findes desuden i Kancelliets Supplikprotokol, sjællandske og fyenske Suppliker, 1772—73 Nr. 1224 følgende:

Tobaksspinder Peder Kruse her af Staden, som for at udrede sig af den Vidtløftighed, han paa nogle Aar er geraadet udi formedelst den Pension, han maa aarlig give sin Hustru, der ifølge en kgl. Bevilling lever

separeret fra ham, og de Bekostninger, han har maattet gøre paa deres fælles Børn, er sindet at bortsælge sin ejende Gaard og 2 Huse her i Staden, anholder om Bevilling, at, naar hans Gæld er betalt, det overskydende da maa indsættes i Stadens Ober-Formynderi, og hans Hustru deraf nyde sit Ophold, saalænge han lever; men om han først ved Døden skulde afgaa, da alene Renten til hendes Død af den halve Kapital og Lavets fælles Arbejde, som siden henfalder til deres Børn, samt at Sønnernes Arv ej af Oberformynderiet maa blive dem udbetalt, førend de have fyldt deres 25 Aar, og Datterens førend hun indtræder i lovligt Ægteskab.

Memorialen er bleven Magistraten insinueret til Paa-
tegning, men af samme nægtet.

Kancelli Kollegium d. 18. Novbr. 1772: til Magistratens Erkl. Indkom 26. Novbr. 1772: At de uden Paa-tegning have tilbageleveret Supplikanten sin Ansøgning, er sket, fordi de mente, at han burde adressere sig til Hof- og Stadsretten, naar han vilde have sit Bo, enten som Opbudsbo eller i anden Henseende, taget under Skiftebehandling. Skulde han tillades at lade sine Ejendomme og Effekter gøre i Penge, formene de dog, at naar Renten af det halve Bo ikke skulde blive tilstrækkelige, burde han af sin Fortjeneste som Tobaksspinder og ved Tobaksmagasinet at komplettere det manglende.

Kancelli Kollegium den 2. Dec. 1772: Til Hof- og Stadsrettens Erkl. Indk. d. 4. Febr. 1773: Ved en under 16. Nov. a. p. udtagen Stævning har Supplikantens Hustru ved Hof- og Stadsretten imod ham anlagt Sag, fordi han er udebleven med at betale hende det sidste Kvartal af de 200 Rdl., som han efter den med kgl. Bevilling imellem dem skete Separation aarlig til hende i 4 Terminer skulde erlægge med videre, hvilken Sag endnu staar under Ventilation. Da hun nu, ifald han selv afhændede sine Ejendomme, ikke kunde blive betrygget om at nyde disse 200 Rdl. aarlig, saa vilde det være betænkeligt om hans Ansøgning blev bevilget.

Kancelli Kollegium, d. 10. Febr. 1773: *Forbliver ved
Lands Lov og Ret.*

M. P. Kruuses Kaldsbrev.

(Danske Kancelli Sjæll. Reg. 1787 Nr. 775).

Vi, af Guds Naade Sophia Magdalene, Hertuginde til Slesvig, Holsteen Glyksborg, Stormarn, Dytmersken og Oldenborg, Abbadisse udi det Kongelige Stift Walløe, og Vi undertegnede høybemældte Stifts forordnede Provisorer, Jeg Geheime-Conference-Raad Anthon Heinrich Moltke, Ridder af Ellephanten etc., og jeg Geheime-Staats-Raad Heinrich de Stampe, Ridder af Dannebrogge etc., hermed gjøre vitterligt:

at Vi, efter de særdeles frembragte gode og paalidelige Vidnesbyrd og fælles foreening derom forud, samt med Hendes Mayestæt Dronning Juliane Maries, som Stiftets høye Ober-Directrices nu derover under 28de i denne Maanet meddelte allernaadigste Approbation, paa følgende Vilkaar have kaldet og beskikket, ligesom vi nu og hermed kalde og beskikke Theologiæ Candidat Mandrup Peter Kruise til herefter at være Sogne Præst for Høyelse og Lellinge Meenigheder, i Stæden for dend nu og i Dag derfra kaldede forrige Sogne Præst Hr. Iver de Hemmer til herefter at være Stifts Præst her ved det Kongelige Stift Walløe, og derhos at nyde de samme Indkomster og Rettigheder, som bemældte hans Formand i Embedet med rette nydt og havd haver, dog at hand, foruden de forhen, efter Hans Kongelige Mayestæts allernaadigste Bevilling af 16de Februarii 1770, aarligen derfra gaaende 30 Rdl. til Degnen i det ringe Haudrup og Kirkeskiendsved Kald i Thune Herret, ogsaa, efter Høystbemældte Hendes Mayestæts allernaadigste Approbation og Resolution, for sin Persohn af dette Stiftets nestbeste Præste Kalds Indkomster aarligen skal afgive til bemældte, nu derfra til Stifts Præst kaldede Hr. Iver de Hemmer Et Hundrede Rigsdaler, saalænge indtil hand til et bødere Kald bliver forfremmet; thi skal hand, som ellers er fød af Borgerfolk i Kiøbenhavn, være Hans Kongelige Mayestæt, som sin absolute og souveraine Arve Herré og Konge, huld og troe, det Kongelige Arvehuuses Gavn og Beste søge, viide og ramme, Skade

og Fortræd derimod af yderste Magt, Evne og Formue hindre, forekomme og afværge. I Særdeelehed skal hand dette sit hellige Embede troeligen og retteligen efter Guds Oord forrestaae og betienne og ikke for nogen aabenbare, hvis samme hans Embedes Forretninger vedkommer og hemmeligen bør at holdes; men overalt sig derudi saaledes skikke og forholde, som det en christelig og troe Sjælesørger samt retsindig Præst i alle Maader vel kand egne og anstaae, efter dend Eed og Pligt, som hand derpaa Hans Kongelige Mayestæt allerunderdanigst bør gjøre og aflægge, hvis allernaadigste Confirmation over dette Vores Kalds Brev ligeledes allerunderdanigst haver at udbede sig, hvorefter hand siden og dermed mælder sig hos hans Høyærværdighed Hr. Biskop Balle til Ordination. Dets til Bekræftelse under samtlige vore Hænder og hostrykte Stifts-Seigl. Givet Walløe d. 30de og Kiøbenhavn d. 31de Augustii Ao. 1787.

Sophie Magdalene,

Hertuginde til S. H. Glücksburg, Abbadisse til Walløe.
(Stiftsseglet).

A. H. Moltke.
(Segl).

H. Stampe.
(Segl).

Efter at have modtaget dette Kaldsbrev af Kaldets Patron indsendte Kruuse det til Kancelliet med følgende Ansøgning:

Til Kongen.

Jeg beder allerunderdanigst, at Deres Mayestæt allernaadigst vil confirmere vedlagte mig af Valløe Stifts høye Foresadte meddeelte Kalds Brev at være Sogne-Præst for Høyelse og Lellinge Menigheder i Hr. Iver de Hemmers Sted. Jeg er af Deres Mayestæts indfødte Undersaatter og har absolveret mit cursum academicum, hvorfor jeg forventer allernaadigst Bønhørelse.

Allerunderdanigst

Mandrup Peder Kruuse.

Kiøbenh. d. 3die September 1787.

Under 21. Septbr. 1787 fik Kaldsbrevet kgl. Konfirmation.

NAVNEFORTEGNELSE

(Romertallene henviser til Oversigtstavlerne, de andre Tal til Teksten.)

- Agerbech, Ida (eller Gyde), gift Koefoed, 10, V.
- Andersen, Anne Kirstine Laurentine, gift Fabricius, 26.
- Elisabeth Christiane Petronelle, gift Hofman Bang, 25.
- Balle, N. F. E., Biskop, 69.
- Beckmann, Vilhelmine, gift Glud, 15.
- Behrens, Arengaard, gift Hoff-Hansen, 22.
- Bergh, Erik Nicolai Severin, Amtsforvalter, V.
- Bjerg Nielsen, Anne Tuxen, 24, IV.
- Bertha Elise Tuxen, 24, IV.
- Carl Emil Tuxen, 24, IV.
- Else Tuxen, 24, IV.
- Ingeborg Lorentse Tuxen, 24, IV.
- Johannes Tuxen, 24, IV.
- Peter, Præst, 24, IV.
- Viggo Tuxen, 24, IV.
- Blumensaadt, Apoteker i Køge, 48.
- Borre, Peter, Tobaksadministrator, 30.
- Boserup, Poul, Proprietær, 19, III.
- Brammer, Susanne Marie, gift Christensen, 12.
- Brandstrup, Christian, Arkitekt, 21, IV.
- Frederik, Lærer, 21.
- Jørgen Frederik, Løjtnant, 22, IV.
- Ludvig Johannes, Skuespiller, 22, IV.
- Ole John Christian, 22, IV.
- Brandt, Anna, gift Nyholm, 10, 14.
- Bredahl, Christian Lærer, 15.
- Chr. Hviid, Digter, 15.
- Wetha Margrethe Marie, gift Glud, 15, III.
- Brueneck, Caspar Frederik, Kaptajn, 10, 56, 59 f.
- Christian Frederik, Grosserer, 56.
- Gabriel William, Købmand, 56.
- Ludvig Høst, Grosserer, 56.
- Peter Christian, Major, 56.
- Budde, Erika Johanne Amalie, gift Kruuse, 20, 49, I, IV.
- Peter, Birkedommer, 21.
- Buhl, Kirstine, gift Dinesen, 14.
- Bøgh, M. F. G., Amtsprøbst, 49.

- Caroline Mathilde, Dronning, 58.
 Christensdatter, Anne, gift Skoven, 16.
   — Inger Margrethe, 60.
   — Johanne, gift Kruuse, 9, 30, 34—36, 38, 65—67, I.
 Christensen, Abraham, Læreredshandler, 60.
   — Bodil, gift Nielsen, 22.
   — Cornelia, gift Kruuse, 12, II.
   — Jens, Lærer, 12.
 Christian VIII, Konge, 59.
 Christophersdatter, Else, gift Marcher, V.
   — Kirstine, gift Koefoed, V.
 Clausen, Johan, Skipper, 19.
   — Laurentze Salomine, gift Kruuse, 18, 19, III.
 Crone, Charlotte, gift Müller, 20.
 Dinesen, Karen, gift Kruuse, 14, II.
   — Rasmus, Gaardmand, 14.
 Fabricius, Frederik Johan Ludvig, Forpagter, 26.
   — Hartvig Peter Christian, Forpagter, 19, 26, IV.
   — Johanne Christine, gift Kruuse, 19, III.
 Fenger, Carl Emil, Gehejmetatsraad, 23.
   — Carl Martin, Landbrugskandidat, 23, IV.
   — Johanne, gift Brandstrup, 21.
 Fog, Rasmus, Præst, 48.
 Fortling, E., Stentrykker, 50.
 Franck, Caroline, gift Müller, 20.
 Frederik, Arveprins, 59.
 Frederiksen, Magdalene, gift Lorensen, 22.
 Færch, Carsten Andreas, Proprietær, 16.
   — Margrethe Grotum, gift Kruuse, 16, III.
 Gerner, Henrik, Skibskonstruktør, 48.
 Gine, Philip Andreas, Garver, 36.
 Glud, Anna Marie Henriette, Lærerinde, 15, III.
   — Birger Jørgen Hans Bredahl, Landmand 15, III.
   — Elseline Vilhelmine, 15, III.
   — Gunild Vetha Armgard Bente Bredahl, Kontorist, 15, III.
   — Hans Andersen, Fuldmægtig, 15.
   — Hans Christian Adam, Birkedommer, 15, III.
   — Inger Margrethe Valgerda Esther Bredahl, Student, 15, III.
 Gregersen, Gregers, Præst, V.
 Gulbrand, Johan Vilhelm, Læge, 57.
 Hansen, Ane, gift Nielsen, 24.
   — Birtha, gift Nielsen, 16.
   — Christen, 60.
   — Christine Frederikke Petronelle, gift Jacobsen, V.
   — Christopher, V.
   — Ebbe, Proprietær, Ydesholm, 48.
   — Else Birgitte Kruuse, 13, II.
   — Erik Gunner Kruuse, 13, II.
   — Karen Marie, gift Mathiesen, 14.
   — Martin, Frugtsaftfabrikant, 13, II.
   — Morten, Mejeriforpagter, 13.

- Hasselbalch, Andreas Agerbech, V.
 — Berthel, V.
 — Charlotte Amalie, gift Kruuse, 12, II, V.
 — Ellen, gift Kruuse, 13, II, V.
 — Frans Vilhelm, V.
 — Hans Jacob Frederik, V.
 — Johan Charles, Proprietær, 13, V.
 — Severin Lange, Købmand, 12, V.
 — Theodor Severin, V.
 Helmerskov, Ane, gift Lynov, 60.
 Hemmer, Iver de, Præst, 46, 47, 50, 56, 68.
 Hempel, Hospitalsinspektør, 57.
 Hoff-Hansen, H. Chr., Rektor, 22.
 — Marie Mathilde, gift Brandstrup, Skuespillerinde, 22, IV.
 Hofman Bang, Ingeborg, gift Tuxen, 25, IV.
 — Niels, Præst, 25.
 Holck, Hans, Agent, 43.
 — Md., 43.
 Holm, Christiane, Md., 38.
 Holst, Else Kirstine Erdmann, gift Kruuse, 21, IV.
 — Hans Giørup, Præst, 21.
 Hornsyld Jens, Præst, 49.
 Høyer, Hansine Andriette Elna, gift Koefoed, V.
 Ingerslev, E., Professor, 57.
 Jacobsen, Forpagter paa Billesborg, 48.
 — Hans Casper, Etatsraad, V.
 — Jacob, Strandkontrollør, V.
 Jantzen, A., Præst, 51.
 Jensen, Frederik, Snedkermeister, 17.
 — Karla Valborg Agnes, gift Kruuse, 17, III.
 Juliane Marie, Dronning, 68.
 Juliane Sofie, Prinsesse, 59.
 Kiersgaard, Christian Frederik, Proprietær, 20, III.
 — Hans Jacob, Dyr læge, 20.
 Kierulf, Jørgen, Professor, 48.
 Kihl, Hans, Præst, 48.
 Koefoed, Andreas Agerbech, Præst, 10, 12, 50, I V.
 — Anne, gift Gregersen, V.
 — Anna, gift Koefoed, V.
 — Anne Margrethe Kruusine, gift Bergh, V.
 — Elise Vilhelmine, gift Michelsen, V.
 — Hanne Sophie, gift Køgen, V,
 — Hans, Gaardejer, V.
 — Hans Peter Frederik, Møller, V.
 — Inger Cathrine, gift Nors, V.
 — Ivar Hemmert, Gaardejer, V.
 — Ivarine Mathea, gift Hasselbalch, V.
 — Jens Caspar, Urmager, V.
 — Jørgen Hansen, Gaardejer, V.
 — Mads, Løjtnant, Proprietær, 10, V.
 — Mads Mandrup Peter, Urmager, V.
 — Mathea Ivarine, gift Hasselbalch, 12.
 Kragelund, H. S., Præst, 47.
 Krossing, N. B., Stentrykker, 50.

- Kruse, Jørgen, Generalmajor,**
30.
- Kruuse, Adam Vilhelm, 1829—**
54, cand. theol., 11, II.
- Adam Vilhelm, f. 1878,
Landinspektør, 13, II, V.
- Anna Hansine, f. 1876, Pleje-
moder, 23, IV.
- Anne Kirstine, 1749, 9, I.
- Ane Margrethe, 1791—92,
14, I.
- Anna Margrethe, f. 1892,
Lærerinde, 17, III.
- Anna Margrethe Johanne
Georgine, gift Petersen,
17, III.
- Antonie Charlotte, f. 1909,
13, II.
- Armgard, f. 1904, 12, II.
- Armgard Theodora Elise
Henriette, gift Müller,
1836—94, 19, III.
- Augusta Christine, 1874—75,
23, IV.
- Augusta Maria, gift Kruuse,
f. 1861, 18, 19, III.
- Birgitte, f. 1908, 13, II.
- Birgitte Sophie, 1867—81,
11, II.
- Carsten Andreas, 1859-1906,
Pladsforvalter, 16, III.
- Caspar Frederik, 1800—61,
Søofficer, 19, 20, 49, I, IV.
- Charlotte Vilhelmine Marie,
gift Rasmussen, 1856—85,
17, III.
- Christen, 1754, 9, I.
- Christian Georg, 1758—59,
9, I.
- Dorteia Regina, 1757.—58, 9, I.
- Kruuse, Einar Vilhelm, f. 1899,**
Student, 18, III.
- Eline Johanne, gift Brand-
strup, f. 1863, 21, IV.
- Erik Holst, f. 1866, Køb-
mand, 22, IV.
- Ernst Helge Carsten, f. 1912,
16, III.
- Eva, f. 1902, 12, II.
- Frederik (Fritz) Christian
Sigismund, f. 1864, cand.
pharm., 22, 50, IV.
- Fritze, f. 1894, Student, 19, III.
- Grete, f. 1907, 13, II.
- Gustav Adolph Peter Ager-
bech, 1832--1902, Glas-
og Porcellænshandler,
18, 19, III.
- Hans Gustav Laurits, f.
1888, Porcellænshandler,
18, III.
- Hans Henriksen, 1754, 30.
- Hans Ivar, 1792—1857, For-
pagter, 14, 60, I, III.
- Hans Ivar, 1858—76, 18, III.
- Hans Ivar Sophus Vilhelm,
1829—96, Forpagter, 17,
III.
- Helmer, født 1910, 13, II.
- Henrik Pedersen, 1753, 30.
- Hugo, f. 1903, 22, IV.
- Ida Jensine Joachimine
Adamine Christophine,
gift Kiersgaard, 20, III.
- Ingeborg, f. 1902, 23, IV.
- Inger Christiane Petrea
Marie, gift Glud, 15, III.
- Inger Marie, 1802, 26, I.
- Inger Pauline Elisabeth,
1829—38, 21, IV.

- Kruise, Jens, f. 1908, 12, II.
 — Jens Kristian, f. 1893, Bankbogholder, 18, III.
 — Jens Lauritz, f. 1863, Groserer, 19, III.
 — Jens Pedersen, Tobaksspinder, 30, I.
 — Johanne Jensine Georgine f. 1889, Kontorist, 18, III.
 — Johannes Frederik, 1868—1908, Læge, 23, IV.
 — Jørgen, f. 1898, Student, 23, IV.
 — Jørgen, f. 1899, Handelslærling, 12, II.
 — Jørgen Hansen, 1833—98, Godsforvalter, 21, IV.
 — Karen Elise Augusta, gift Tuxen, 23, IV.
 — Karen Johanne, gift Koefoed, 10, 12, 50, I, V.
 — Knud, 1897—1908, 12, II.
 — Laurentze Marie Charlotte, f. 1887, 18, III.
 — Ludvig Frederik, 1829—86, Birkedommer, 11, II.
 — Ludvig Frederik, f. 1880, Gartner, 14, II, V.
 — Mandrup Carl Ivar, 1868—71, 19, III.
 — Mandrup Christian, f. 1888, Bager, 16, III.
 — Mandrup Christian Frederik, 1820—63, Gaardejer, 16, III.
 — Mandrup Peder, 1832—93, Landinspektør, 11, II, V.
 — Mandrup Peder, f. 1904, 13, II.
- Kruise, Mandrup Pedersen, 1760—1846, Provst, 9f, 36, 41—51, 56, 68f, I.
 — Mandrupbine Hansine Augusta, 1863—73, 17, III.
 — Margrethe, gift Hansen, 13, II, V.
 — Marius Vilhelm, 1860—1904, Forpagter, 18, 19, III.
 — Mathilde Petrea Ingertha, f. 1872, gift Fenger, 23, IV.
 — Mette, 1755—68, 9, 34—35, I.
 — Mogens Birger, f. 1917, 14, II.
 — Olav, f. 1883, Gaardejer, 14, II, V.
 — Ole Marius, f. 1890, Lagerforvalter, 16f, III.
 — Peder, Sømand, 29, I.
 — Peder, 1752—92, 9, 36, I.
 — Peder Abraham, 1789—1874, Læge, 10, 1, II.
 — Peder Abraham, 1868—69, 11, II.
 — ~~Peder Abraham, f. 1870, cand. pharm., 12, 29, II, V.~~
 — Peder Henriksen, 1754, 30.
 — Peder Pedersen, 1723—73, Tobaksspinder, 9, 27—39, 43, 65—67, I.
 — Petrea Augusta Laurentze, f. 1890, g. Boserup, 19, III.
 — Petrea Johanne Frederikke, gift Fabricius, f. 1843, 19, 26, IV.
 — Reginette Bolette, 1764—65, 26, I.
 — Severin Lange, f. 1873, Gaardejer, 12, II, V.

- Kruuse, Sofus Birger, f. 1885, Vinhandler, 14, II, V.
 — Svend Aage, f. 1905, 13, II.
 — Vilhelm, 1892, 18, III.
- Kynde, Kantor paa Vallø, 48.
- Køgen, Vilhelm Edvard, V.
- Kørber, Doris, gift Hansen, 13.
- Lange, Md., Jordemoder, 60.
- Larsen, Hansine, gift Jensen, 17.
- Lassen, Forpagter paa Benzonseje, 48.
 — Jfr., 43.
- Lind, Abraham, Tobaksspinder, 31.
- Livyn, Ole Isaksen, Præst, 47.
- Lorensen, Frederik Theodor, Landmand 22.
 — Magdalene Robertine, gift Kruuse, 22, IV.
- Louise Augusta, Prinsesse, 58.
- Lynov, Karen, gift Ørsløv, senere Brueneck, 10, 53—61.
- Mandix, Jacob, Konferensraad, 45.
- Marcher, Eiler Christian, Forpagter, 17.
 — Else Hansdatter, gift Jacobsen, V.
 — Hans Rasmussen, Skipper, V.
 — MarieAnne Margrethe Hedvig, gift Kruuse, 17, III.
 — Rasmus Rasmussen, Købmand, V.
- Mathiesen, Anna, gift Kruuse, 14, II.
 — Jens Christian, 14.
- Meza, Christian Jacob Theophilus de, Læge, 57f.
- Michelsen, Frans Johannes, Læge, V.
- Moltke, A. H., Provisor for Vallø Stift, 46, 68.
- Monefeldt, Skovrider, 48.
- Munk, Christian Rydberg, Major, 11.
 — Sophie Cathrine, gift Kruuse, 11, II.
- Müller, Carl Gustav, Oberst, 20.
 — Carl Gustav Adolph, Kaptejn, 20, III.
- Münster, Gutzon Michael, Præst, 50.
- Mynster, Jakob Peter, Biskop, 49, 55.
- Møller, Forpagter paa Lellingegaard, 48.
 — Sadelmager, I.
- Møncke, Jacob, aftakket Gardist, 31.
- Mørk, Eline Jacobine, gift Holst, 21.
- Naur, Forpagter paa Vallø, 48.
- Neergaard, Antoinette Joakimine de, gift Færch, 16.
- Nielsen, Christian, Landmand, 22.
 — Lorents, Gaardejer, 24.
 — Margrethe, gift Kruuse, 16, III.
 — Nielsine Christine, gift Kruuse, 22, IV.
 — N. P., 3, 51.
 — Palle, Arbejder, 16.
 — Zacharias, Forfatter, 3, 44, 46, 51, 55.
- Nors, Julius Marius, Gaardejer, V.

- Nyholm, Cathrine Sophie Vilhelmine, gift Kruuse, 14, I, III.
 -- Charlotte Cecilie, gift Marcher, 17.
 -- Else Birgitte, gift Kruuse, 10, I, II.
 -- Lars Christian, Justitsraad, 10, 14.
- Nørregaard, Hanne, gift Rasmussen, 17.
- Olivarius, Christine Amalie Bohr, gift Rasmussen, 23.
- Olsen, Juliane Marie Cecilie, gift Bredahl, 15.
 -- Jørgen, Lærer, 13.
 -- Kathinka, gift Rasmussen, 18.
 -- Sigrød Valborg, gift Kruuse, 13, II.
- Paulsen, Anna Cathrina Paulina, gift Budde, 21.
 -- Erik, Portrætmaler, 21, 50.
- Pauli, Johan, Læge, 38, 39.
- Pedersdatter, Kirsten, gift Olsen, 13.
- Pedersen, Møller paa Lellingegaard, 48.
- Petersen, Carl, Forpagter, 17, III.
 -- Emma Louise, gift Koefoed, V.
- Petresch, A. D., Jfr., 34—35.
- Plockross, Ida Louise, gift Fenger, 23.
- Qvistgaard, Anna Margrethe, gift Tuxen, 26, IV.
 -- Morten Jacob Erhard Basse, Præst, 26.
- Rahbek, Knud Lyhne, Forfatter, 45, 48, 50.
- Rasmussen, Anne Christine, gift Kruuse, 23, IV.
 -- Gudrun, gift Kruuse, 18.
 -- Harald, Dyrlægge, 17.
 -- Heinrich Carl Christian Revenberg, Politiasistent, 17 f. III.
 -- Knud, Grosserer, 18.
 -- Vilhelm Nicolai, Etatsraad, 23.
- Reventlow, Sophie Cathrine, gift Munk, 11.
- Rode, Johan Gotfred, Stiftslæge, 48.
- Rogert Carl Ludvig, 55.
- Saxtorph, Matthias, Læge, 57.
- Schrøder, Marie Elisabeth, gift Hasselbalch, 13.
- Simonsen, Nicoline, gift Koefoed, V.
- Skoven, Mette Marie Olsen, gift Kruuse, 16, III.
 -- Ole Sørensen, Husmand, 16.
- Sofie Frederikke, Prinsesse, 59.
- Sofie Magdalene, Hertuginde af Slesvig-Slesvig-Holsten-Glücksburg, 46, 49, 68 f.
- Stampe, Henrik, Gehejmestatsminister, 46, 68.
- Swinck, Md., 35.
- Sørensen, Frederikke Amalie, gift Koefoed, V.
- Thanning, Forpagter paa Ny Lellingegaard, 48.
- Top, Henriette, gift Kiersgaard, 20.
- Tordenskjold, 29.
- Trojel, Albert, Kapellan ved Vor Frelsers Kirke, 43.

- Tuxen, Agnes, 1914—16, 25, IV.
 — Agnete, f. 1916, 25, IV.
 — Carl Elias Holger, Præst, 23, IV.
 — Carl Elias Holger, f. 1912, 26, IV.
 — Elisabeth Ingeborg, f. 1899, 25, IV.
 — Ellen Ingeborg Elise, f. 1915, 26, IV.
 — Harry Viggo, f. 1898, 25, IV.
 — Ingeborg Christiane, 1865—81, 24, IV.
 — Inger, f. 1912, 25, IV.
 — Jenny Frederikke, gift Bjerg Nielsen, 24, IV.
 — Johan Frederik Holger, Ingeniør, 24 f, IV.
 — Johan Georg Christian, Major, 24.
 — Jørgen Emil, Kaptajn, 25 f, IV.
 — Karen Augusta, f. 1903, 25, IV.
 — Kay Holger, f. 1901, 25, IV.
 — Kirsten, 1912—14, 25, IV.
 — Knud Erik, f. 1912, 26, IV.
 — Mandrup Pedersen, Kapellan ved Vor Frelsers Kirke, 43.
 — Margrethe Jenny, 1903—04, 25, IV.
 — Nicolai Elias, Direktør for Orlogsværftet, 43.
 — Olaf, f. 1909, 25, IV.
 — Peder Mandrup, Søofficer, 43.
 — Viggo, 1871—86, 25, IV.
 — Viggo, f. 1910, 25, IV.
 Tønder, Karsten, Hoflakerer, 31.
 Tønnesen, Mr., 43.
 — Helene Margrethe, f. Mørch, 50.
 — Tønnes, Præst, 47.
 Wedsted, Christine Cathrine, gift Tuxen, 24.
 West, Rasmus, Hyrekusk, 38.
 Vilhelm, Jensine Marie, gift Qvistgaard, 26.
 With, Birkedommer paa Vallø, 48.
 Wolfsen, Elsebeth, gift Marcher, V.
 Ørsløv, Abraham, Lærredshandler, 10, 47, 56, 60 f.
 — Abraham, f. 1753, 60.
 — Anne Johanne, gift de Hemmer, 46, 56.
 — Hans, 60.
 — Inger, gift Kruuse, 10, 45 ff, 50, 55 f, 60, I.
 — Margrethe Elisabeth, 60.
-

Tavle I.

Peder Kruuse,
ubekendt,
siges at have været Sømand og tjent
under Tordenskjold.

Peder Pedersen Kruuse,
1723—1773,
Tobaksspinder i København,
g. m. Johanne Christensdatter.

Jens Pedersen Kruuse,
Tobaksspinder i København.

A.

Anne Kirstine,
1749.

Peder Kruuse,
1752—1792.

Christen Kruuse,
1754

Johanne,
1755—1793,
g. m. Sadelmager
Møller.

Mette,
1755—1768.

Dorteia Regina,
1757—1758.

Christian Georg
Kruuse,
1758—1759.

Manderup Pedersen Kruuse,
1760—1846,
Provst i Højelse,
g. m. Inger Ørsløv,
1765—1847.

Reginette Bolette,
1764—1765.

B.

Karen Johanne Kruuse,
1789—1874,
g. m. Andreas Agerbech Koefoed,
Præst,
1777—1841.
Se Tavle V.

Peder Abraham Kruuse,
1790—1869,
Læge paa Bregentved,
g. m. Else Birgitte Nyholm,
1793—1867.
Se Tavle II.

Ane Margrethe Kruuse,
1791—1792.

Hans Ivar Kruuse,
1792—1857,
Forp. paa Ny Lellingegaard,
g. m. Cathrine Sophie
Vilhelmine Nyholm,
1796—1878.
Se Tavle III.

Caspar Frederik Kruuse,
1800—1861,
Søofficer,
g. m. Erika Johanne Amalie
Budde,
1805—1849.
Se Tavle IV.

Inger Marie Kruuse,
1802.

Tavle II.

B.

Peder Abraham Kruuse, (Se Tavle I.)
1790—1869,
Læge paa Bregentved,
g. m. Else Birgitte Nyholm,
1793—1867.

C.

Adam Vilhelm Kruuse,
1829—1854,
cand. theol.

Ludvig Frederik Kruuse,
1829—1886,
Birkedommer,
g. m. Sophie Cathrine Munk,
1829—1912.

Mandrup Peder Kruuse,
1832—1893,
Landinspektør,
g. m. Charlotte Amalie Hasselbalch
1842—

D.

Birgitte Sophie Kruuse,
1867—1881.

Peder Abraham Kruuse,
1868—1869.

D.

Peder Abraham Kruuse,
1870—
Købmand i Odense,
g. m. Cornelia Christensen,
1869—

Severin Lange Kruuse,
1873—
Gaardejer, Lille Rodegaard,
g. m. Ellen Hasselbalch,
1873—

Margrethe Kruuse,
1876—
g. m. Martin Hansen,
Gartner,
1866—

Adam Vilhelm Kruuse,
1878—
Landinspektør, Haslev,
g. m. Sigrid Valborg Olsen,
1883—

Ludvig Frederik Kruuse,
1880—
Gartner paa Gjorslev.

Olav Kruuse,
1883—
Gaardejer, Vejrup,
g. m. Anna Matthiesen,
1885—

Sofus Birger Kruuse,
1885—
Vinhandler,
g. m. Karen Dinesen.

E.

Knud Kruuse, 1897—1908.
Jørgen Kruuse, 1899—
Eva Kruuse, 1902—
Armgard Kruuse, 1904—
Jens Kruuse, 1908—

Mandrup Peder Kruuse,
1904—
Svend Aage Kruuse, 1905—
Antonie Charlotte Kruuse,
1909—

Else Birgitte Margrethe
Kruuse Hansen,
1902—
ErikGunnerKruuseHansen,
1903—

Grethe Kruuse, 1907—
Birgitte Kruuse, 1908—
Helmer Kruuse 1910

Mogens Birger Kruuse,
1917—

Tavle III.

B. Hans Ivar Kruuse, (Se Tavle I.)
1792—1857,
Forpagter paa Ny Lellingegaard,
g. m. Cathrine Sophie Vilhelmine Nyholm,
1796—1878.

C.

Inger Christiane Petrea Marie Kruuse,
1819—1889,
g. m. Hans Emil Theodor Glud,
Kongens Fog-d i København,
1820—1876.

Mandrup Christian
Frederik Kruuse,
1820—1863,
Gaardejer i V. Saaby,
g. m. Margrethe Grotum
Færch,
1832—1886.

Anna Margrethe Johanne
Georgine Kruuse,
1827—
g. m. Carl Petersen,
Forpagter paa Krontorp
i Halland.

Hans Ivar Sophus Vilhelm Kruuse,
1829—1896,
Forpagter i Braaby,
g. m. Marie Anna Margrethe Hedevig Marcher,
1819—1884.

Gustav Adolph Peter
Agerbech Kruuse,
1832—1902,
Grosserer i København,
g. m. Laurentze Salomine
Clausen,
1829—1881.

Armgard Theodora
Elise Henriette Kruuse,
1836—1894,
g. m. Kaptajn Carl Gustav
Adolph Müller,
Forpagter
paa Frederikdal,
1841—

Ida Jensine Jonchimine
Adamine Christophine
Kruuse,
1840—
g. m. Proprietær Christian
Frederik Kiærsgaard,
Kallgaard,
1837—1901.

D.

Elseline
Vilhelmine
Glud,
1855—1860.

Hans Christian
Adam Glud,
1858—1903,
Redaktør,
Birkedommer.
g. m. Vetha
Margaretha Marie
Bredahl,
1856—

Anne Marie
Henriette Glud,
1863—
Kommune-
lærerinde.

Carsten Andreas Kruuse,
1859—1906,
Mejerist, Forvalter,
Vedbæk,
g. m. Mette Marie Olsen
Skoven,
1857—

Mandrupbine
Hansine Augusta
Kruuse,
1863—1873.

Charlotte
Vilhelmine Marie
Kruuse,
1856—1885,
g. m. Heinrich Carl
Christian Reven-
berg Rasmussen,
1857—
Forvalter.

Hans Ivar
Kruuse,
1858—1876.

Marius Vilhelm
Kruuse,
1860—1904,
Forpagter,
Nyrupgaard,
g. m. Augusta
Marie Kruuse,
1861—

Augusta Marie
Kruuse,
1861—
g. m. Marius
Vilhelm Kruuse,
1860—1904,
Forpagter,
Nyrupgaard.

Jens Lauritz Kruuse,
1863—
Grosserer, København,
g. m. Johanne Christine Fabricius,
1863—

Mandrup Carl
Ivar Kruuse,
1868—1871.

E.

Petrea Augusta Laurentze Kruuse
1890—
g. m. Propr. Poul Boserup, Saltofte.

Fritze Kruuse,
1894—

E.

Birger Jørgen
Hans Bredahl
Glud,
1893—
Landmand.

Inger Mar-
grethe Valgerda
Esther Bredahl
Glud,
1895—
Student.

Gunild Vetha
Armgard
Benthe Bredahl
Glud,
1897—
Kontorist.

Mandrup Christian
Kruuse,
1888—
Bager,
g. m. Margrethe Nielsen,
1887—

F.

Ernst Helge Carsten
Kruuse,
1912—

Ole Marius
Kruuse,
1890—
Lagerforvalter,
g. m. Karla
Valborg Agnes
Jensen,
1895—

Anna Mar-
grethe
Kruuse,
1892—
Lærerinde.

Laurentze Marie
Charlotte Kruuse,
1887—

Johanne Jensine
Georgine Kruuse,
1889—
Kontorist.

Hans Gustav
Lauritz Kruuse
1888—
Porcellæns-
handler.

Vilhelm Kruuse,
1892.

Jens Kristian
Kruuse,
1893—
Bankbogholder.

Einar Vilhelm
Kruuse,
1899—
Student

Tavle IV.

B. Caspar Frederik Kruise, (Se Tavle I.)

1800-1861,

Seofficer,

g. m. Erika Johanne Amalie Budde,

1805-1849

C.Inger Poulina Elisabeth Kruise,
1829-1838Jørgen Hansen Kruise,
1833-1898,
Godsforvalter paa Lundsgaard,
g. m. Else Kirstine Erdmann Holst,
1833-1910.Karen Elise Augusta Kruise,
1835-1904,
g. m. Carl Elias Holger Tuxen,
1825-1886,
Sognepræst i HøjelsePetrea Johanne Frederikke Kruise,
1843 -
g. m. Hartvig Peter Christian
Fabricius,
1831-1905,
Forpagter paa Korsebølle.**D.**Elise Johanne Kruise,
1863-
g. m.
Christian Brandstrup,
1859-
Arkitekt.Frederik (Fritz) Christian
Sigismund Kruise,
1864-
cand pharmErik Holst Kruise,
1866-
Købmand i Esbjerg,
g. m. ¹⁾ Magdalene
Robertine Lorensen,
1865-1915,
²⁾ Nielsine Christine
Nielsen,
1874-Johannes Frederik
Kruise,
1868-1908,
Læge i Skibby,
g. m. Anne Christine
Rasmussen,
1873-Mathilde Petrea
Ingertha Kruise,
1872-
g. m. Carl Martin Fenger,
1866-
LandbrugskandidatAugusta Christine
Kruise,
1874-1875Anna Hansine Kruise,
1876-
Plejemoder, BrejningeIngeborg Johanne Christiane Tuxen,
1865-1881.Jenny Frederikke Tuxen,
1867-
g. m. Peter Bjerg Nielsen,
1870-
Præst.Johan Frederik Holger Tuxen,
1868-
Ingeniør,
g. m. Ingeborg Hofman Bang,
1874-Viggo Tuxen,
1871-1886.Jørgen Emil Tuxen,
1874-
Kaptein,
g. m. Anna Margrethe Østergaard,
1860-**E.**Jørgen Frederik
Brandstrup,
1890-Ludvig Johannes
Brandstrup,
1892-
g. m. Marie Mathilde
Hoff-Hansen,
1894-**E.**Hugo Kruise,
1903-Jørgen Kruise,
1898-Ingeborg Kruise,
1902-**E.**Carl Emil
Tuxen Bjerg
Nielsen,
1897-Ingeborg
Lorentse,
T. B. N.
1898-Anna
T. B. N.,
1900-Bertha Elise
T. B. N.,
1901-Johannes
T. B. N.,
1902-Elise
T. B. N.,
1905-Viggo
T. B. N.,
1908-**E.**Knud Erik Tuxen,
1912-Carl Elias Holger Tuxen,
1913-Elise Ingeborg Elise
Tuxen,
1915-**F.**Ole John Christian
Brandstrup,
1917-**E.**Harry Viggo
Tuxen,
1898-Elisabeth
Ingeborg Tuxen,
1899-Kay Holger Tuxen,
1901-Karen Augusta
Tuxen,
1903-Margrethe Jenny
Tuxen,
1903-1901.Olaf Tuxen,
1909-Viggo Tuxen,
1910-Inger Tuxen,
1912-Kirsten Tuxen,
1912-1914Agnes Tuxen,
1914-1918Agnete Tuxen,
1916-

Tavle V.

som viser Slægtskabet mellem
Legatsstifteren Etatsraad H. C. Jacobsen
og Familierne
Koefoed, Hasselbalch og Kruuse.
(Efter Bidstrups Stamtavle over Familien Koefoed.)

Christopher Hansen.

Else Christophersdatter,
g. m. Rasmus Rasmussen Marcher,
1674—1744,
Købmand i Rønne.

Kirstine Christophersdatter,
—1728,
g. m. Jørgen Hansen Koefoed paa
Kofodgaarden i Øster Marie Sogn,
c. 1677—1737.

Hans Rasmussen Marcher,
1707—1788,
Skipper i Rønne.
g. m. Elsebeth Wolfsen,
1717—1800.

Hans Koefoed,
1704—1785,
Ejer af Simblegaard, Klemensker
Sogn,
g. m. Anna Koefoed,
1703—1772.

Else Hansdatter Marcher,
1744—1814,
g. m. Jacob Jacobsen,
ca. 1726—1782,
Strandkontrollør i Rønne.

Mads Koefoed,
1742—1820,
Kaptajn, Ejer af Simblegaard,
senere af Baasegaard, Rutsker Sogn,
g. m. Gyde Cathrine Agerbech,
—1828.

Hans Casper Jacobsen,
1767—1849,
Overretsassessor, Ejer af Eriksholm
ved Holbæk, Etatsraad, *Legatstifter*,
g. m. Christine Frederikke Petronelle
Hansen,
1771—
Uden Børn.

Andreas Agerbech Koefod, (Se Tavle I.)
1777—1841,
Sognepræst til Ingstrup, Vester-
Hjermeslev og Alstrup Menigheder
i Aalborg Stift,
g. m. Karen Johanne Kruuse,
1789—1874.

Anne Margrethe
Kruusine Koefoed
1808—1877,
g. m. Erik Nicolai
Severin Bergh,
1804—
Amtsforvalter
i Ribe, Etatsraad
(7 Børn).

Inger Cathrine
Koefoed,
1809—
g. m. Julius Marius
Nors,
1801—1886,
Gaardejer i Aaby,
Aabybro, Jylland
(6 Børn).

Mads Mandrup
Peter Koefoed,
1813—
Urmager
i Hjørring,
g. m. Nicoline
Simonsen
(6 Børn).

Ivarine Mathea
Koefoed,
1815—
g. m. Severin Lange
Hasselbalch,
Købmand,
Blokhus
(7 Børn).

Hanne Sophie
Koefoed,
1816—
g. m. Vilhelm
Edvard Køgen
i Amerika
(flere Børn).

Jens Caspar
Koefoed,
1818—
Urmager i Holbæk,
senere i
Frederikssund,
g. m. Frederikke
Amalie Sørensen,
1817—
(4 Børn).

Hans Peter
Frederik Koefoed,
1820—
Møller, Vraagaard,
Tørslev Sogn,
senere i Amerika,
g. m. Hansine
Andriette Elna
Høyer
(5 Børn).

Elise Vilhelmine
Koefoed,
1822—
g. m. Frans Johan-
nes Michelsen,
1816—1862,
Distriktslæge
i Nr. Saltum
(5 Børn).

Ivar Hemmert
Koefoed,
1824—
Gaardejer i Faa-
rup, Saltum Sogn,
g. m. Emma Louise
Petersen,
1827—
(3 Børn).

Anne Koefoed,
1827—
g. m. Gregers
Gregersen,
1822—
Sognepræst til
Bregninge og Bjerg
Hed
(uden Børn).

Berthel Hasselbalch.

Andreas Agerbech
Hasselbalch.

Johan Charles
Hasselbalch,
Proprietær,
g. m. Antonie Marie
Elisabeth Schrøder.

Hans Jacob Frederik
Hasselbalch.

Theodor Severin
Hasselbalch.

Charlotte Amalie
Hasselbalch,
1842—
g. m. Mandrup Peder
Kruuse,
1832—1893,
Landirspektor.

Frans Vilhelm
Hasselbalch.

Ellen Hasselbalch,
1873—
g. m. Severin Lange
Kruuse.

Peder Abraham
Kruuse,
1870—
Severin Lange
Kruuse,
1873—
g. m. Ellen
Hasselbalch.

Margrethe
Kruuse,
1876—
Adam Vilhelm
Kruuse,
1878—

Ludvig Frede-
rik Kruuse,
1880—
Olav Kruuse,
1883—
Sophus Birger
Kruuse,
1885—